

Ekstraord. styremøte NTNU
Fredag 15. november kl. 09:00-10:30
Zoom

Beslutningssaker

S-sak 45/23 Rektors håndtering av kjernekraftdebatt i norsk media
Notat m/vedlegg

Sakens behandling i møtet er todelt:

- 1) Rektors orientering om saken og styrets spørsmål til rektor (møtet er åpent og strømmes)
- 2) Styrets drøfting av rektors håndtering (møtet lukkes jf. Uh.l §9-6 (6)), Off.l § 13, Forvl. § 13)

S-sak 46/23 Protokoll fra styrets møte 15.12.2023

Sakskart, saker og protokoller for styrets møte legges ut på: <https://www.ntnu.no/adm/styret>
Møtet strømmes på følgende lenke: <https://s.ntnu.no/styremote>

NOTAT

Til: Styret
Fra: Styreleder Remi Eriksen
Om: **Rektors håndtering av kjernekraftdebatt i norsk media**

Tilrådning:

Forslag til vedtak utarbeides i møtet, under styrets behandling av saken.

Begrunnelse for møtet

Etter krav fra de tre representantene for vitenskapelig ansatte, Aksel Tjora, Bjørn Helge Skallerud og Ingrid Bouwer Utne, er styret kalt inn til ekstraordinært møte. De tre representantene mener at det som har kommet fram i mediene etter at rektor publiserte leserinnlegget [Det grønne skiftet er tjent med en sunn ytringskultur](#) i Dagens næringsliv (DN) 5.12 er «såpass alvorlig at NTNU-styret må ta stilling til situasjonen».

Begrunnelse for møtet er rektor Anne Borgs kommunikasjon offentlig og med aktører i industrien som berører to vitenskapelige ansatte ved NTNU.

Bakgrunn

Rektors leserinnlegg ble skrevet etter at førsteamanuensis Jonas Kristiansen Nøland og postdoktor Martin Nødland Hjelmeland ved Institutt for elektrisk energi ble intervjuet i DN 27.11 ([To rapporter om kjernekraft i Norge med stikk motsatt konklusjon](#)). Her karakteriserte de blant annet en rapport fra Rystad Energy som «et bestillingsverk». Rektor reagerte på hvordan forskerne omtalte Rystad-rapporten og mente at artikkelen skapte et inntrykk av at de to snakket på vegne av hele NTNU.

Rektor hadde i forkant av sitt innlegg i DN kontakt om saken med direktør Anniken Hauglie i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Knut E. Sunde som er direktør for bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri - en arbeidsgiverforening innunder NHO-paraplyen.

Rektors innlegg ble sendt til DN 30.11, og publisert 5.12. Se ellers tidslinje nederst i notatet.

Mediedekningen

Leserinnlegget i DN har i ettertid fått mye offentlig oppmerksomhet. Så langt er saken omtalt i om lag 50 artikler, ledere og kommentarer i tradisjonelle medier. Flest artikler har vært publisert i Universitetsavisa, Khrono og Dagens næringsliv. I vedlegg 2 er dubletter av artikler i ulike medier forsøkt utelatt.

Under flere av artiklene er det lesere som har lagt inn kommentarer til saken etter hvert som den har utviklet seg. I tillegg har det vært en del omtale i sosiale medier. Så langt har medieovervåkings-

tjenesten til NTNU siden 5.12 funnet ca. 100 postinger i ulike kanaler. Dette omfatter vel og merke bare innlegg i åpne kanaler.

Medieomtalen kan sies å ha utviklet seg i tre faser:

Fase 1: Kritisert for å sette grenser for akademisk ytringsfrihet

Frem til torsdag 7.12 fokuserte media på at det var overraskende at rektor gikk ut med offentlig kritikk av formuleringene til de to forskerne i DN-intervjuet. Fra flere kanter ble rektor kritisert for å forsøke å sette grenser for ansattes akademiske ytringsfrihet og at hun, av alle, burde vite at de de to vitenskapelige ansatte ikke snakket på vegne av NTNU.

Fase 2: Kritisert for å ha latt seg presse og ikke snakke med de vitenskapelig ansatte i forkant av innlegget i DN

Universitetsavisa krevde onsdag 6.12 innsyn i all korrespondanse, inklusive eposter og SMS'er, mellom NTNU-ledelsen på nivå 1 og representanter fra NHO om saken. Dokumentasjonen ble utlevert 7.12 (vedlegg 1) og samme kveld publiserte avisa innholdet i tekstmeldingene mellom rektor og nestleder i NHO og en direktør i Norsk Industri som anses som bestillere av rapporten de vitenskapelige ansatte ved NTNU kritiserte.

Dette førte til kritikk av NHO-lederne fra flere hold for å legge utilbørlig press på rektor. Anne Borg ble på sin side kritisert for å ha latt seg presse av industrien. Rett etter ble det også reist spørsmål om hvorfor rektor ikke hadde hatt dialog med de to vitenskapelige ansatte under prosessen som ledet fram til innlegget i DN.

Fase 3: Rektor beklager og fremhever viktigheten av akademisk ytringsfrihet

Samtidig med at tekstmeldingene ble publisert i UA om kvelden 7.12 beklaget rektor til avisa at hun hadde kritisert forskernes ordbruk. Beklagelsen ble gjentatt i et intervju med Khrono 8.12, og i et leserinnlegg som hun 9.12 sendte til flere aviser. Leserinnlegget ble samme dag også publisert i en melding på Innsida, NTNUs intranett.

Tidslinje

27.11: Nøland og Hjelmeland blir intervjuet av DN.

28.11: Rektor tar kontakt via tekstmelding og telefon med Anniken Hauglie i NHO og Knut E. Sunde i Norsk Industri.

30.11: Rektor sender leserinnlegg til DN

5.12: Leserinnlegget publiseres i DN på nett.

5-7.12: Fase 1 i mediedekningen: Rektor kritiseres for å sette grenser for ytringsfriheten.

7-9.12: Fase 2: Rektor kritiseres for å ha latt seg presse og ikke ha snakket med de vitenskapelig ansatte i forkant av innlegget i DN.

9.12 Lederartikkel i Aftenposten med tittelen «En hodeløs håndtering av atomkraftdebatten»

9-10.12: Fase 3: Rektor skriver nytt leserbrev som sendes til flere medier hvor hun beklager og fremhever viktigheten av akademisk ytringsfrihet.

15.12: Ekstraordinært styremøte

Vedlegg:

1. Tekstmeldinger mellom rektor og Anniken Hauglie / Knut E. Sunde, utlevert til Universitetsavisa 7.12 og til Adressa og Khrono 11.12
2. Oversikt over mediedekningen
3. Samarbeidsavtalen mellom NTNU og NHO, inngått 20.11.2023

11:22

+47 480 82 601 >

iMessage
tir. 28. nov., 12:13

Hei,
Det er Anne Borg fra NTNU som prøvde
å ringe deg ifm DN-saken i går. Her er
det uttalelser fra enkeltansatte som ikke
er gjort på vegne av NTNU. Vi følger opp.
Mvh Anne

Levert

tir. 28. nov., 14:06

Hei Anne og takk for sist! Var opptatt da
du ringte. Iom NHO ikke har tatt stilling til
kjernekraft, hadde det vært interessant
om de kunne peke på hva som er feil i
Rystads rapport? Skulle gjerne også sett
deres vurderinger av avfallshåndtering,
regulatoriske forhold etc Det kunne i alle
fall bidratt mer konstruktivt i vår
diskusjon i alle fall. Alt godt fra Anniken

iMessage

iMessage
tir. 28. nov., 12:08

Forlenget ledermøte. Ringer deg etterpå

tir. 28. nov., 13:15

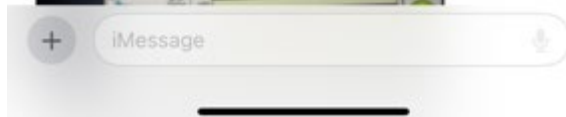
Kan jeg ringe deg opp igjen?

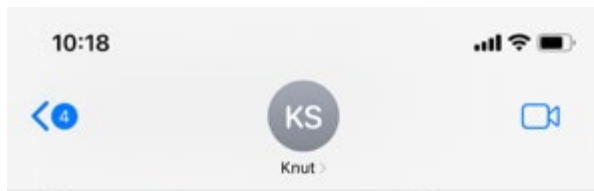
Ring når det passer, Anne. Men lett kaotisk her i dag, så jeg er off/on

tir. 28. nov., 14:53

Bare å ringe. Har lest de 14 sidene fra ntnu forskerne i mellomtiden

tir. 28. nov., 19:13

Agitering på sosiale medier også. Si fra hvis du vil ha vårt interne etikkregelverk for slikt til inspirasjon for justeringer...

tir. 28. nov., 21:04

Takk, vet at han er aktiv på sosiale medier. Akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen her i tillegg.

tor. 30. nov., 13:24

Utdyper om @RystadEnergy's bestilte rapport "Kjernekraft i Norge" og triksene

iMessage

10:19

KS

Knut >

Utdyper om @RystadEnergy's bestilte rapport "Kjernekraft i Norge" og triksene som ble brukt for å få kjernekraft til å se dyrt ut. Rapporten ville sannsynligvis aldri bestått en grundig fagfelleevaluering.
@NHO_no @oeddep @FornybarNorge @NorskIndustri

<https://t.co/PcYUrSAmvH>

Jonas Kristiansen Nøland
(@JonasNoeland) on X
x.com

Nå ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen

Vi jobber med et innlegg. Hadde styremøte i går.

Takk

Sender deg innlegget når det er oversendt DN. Vi håper å få det sendt i løpet av kvelden.

Takk

tor. 30. nov., 17:00

Har sendt deg teksten min på e-post. Fint om du tar en titt ift de spørsmålene jeg stiller deg. Synes det er fint om du ser det før det går til DN. Mvh Anne

iMessage

10:19

KS

Knut >

tor. 30. nov., 17:00

Har sendt deg teksten min på e-post.
Fint om du tar en titt ift de spørsmålene
jeg stiller deg. Synes det er fint om du
ser det før det går til DN. Mvh Anne

Flott. Skal gjøre det

Svart. Flott

Sendt e-post?

Fikk den nå!

fredag 13:53

Action på jobb her også

Stein Lier-Hansen slutter i Norsk Industri
norskindustri.no

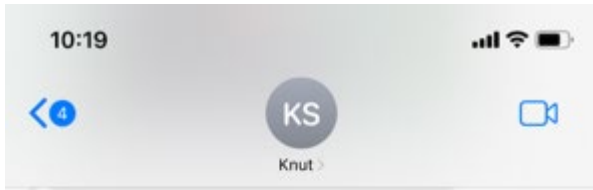
fredag 17:26

Nye oppgaver for deg ser jeg, kanskje
også permanent? Du er i hvert fall en
utmerket kandidat! God helg

iMessage

fredag 17:26

Nye oppgaver for deg ser jeg, kanskje også permanent? Du er i hvert fall en utmerket kandidat! God helg.

Fung adm dir i pluss/minus et halvt år. Inklusiv lede lønnsoppgjøret i frontfaget til våren 🤔

I forgårs 21:57

Hei Anne. Jonas Nøland er ikke den som tar et hint 🤔. Omtaler fremdeles Rvsstad som bestillingsverk. Fra

+ iMessage

Hei Anne. Jonas Nøland er ikke den som tar et hint 🤔. Omtaler fremdeles Rysstad som bestillingsverk. Fra Finansavisen onsdag. Lykke til

Hei Knut,
Se også universitetsavisa. Finansavisen ba om min ytring i dag.
JN blir fulgt opp når han er tilbake i Trh.
Tror faktisk han er i Dubai.
Mvh Anne

Levert

Mente ikke å plage deg. Vile bare du skulle se. Lykke til.

Fra: "Knut E. Sunde" <knut.sunde@norskindustri.no>

Dato: 30. november 2023 kl. 17:07:13 CET

Til: Anne Borg <anne.borg@ntnu.no>

Emne: Sv: Ytring til DN

Veldig godt skrevet, Anne

Så tydelig både kan og bør du være. Det er jo egentlig lett å forstå for alle at vi uansett jobbsted må være etterrettelige. Og behandle andre med et minstekrav av god oppførsel.

Igjen, takk

Knut

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Fra: Anne Borg <anne.borg@ntnu.no>

Sendt: Thursday, November 30, 2023 4:58:31 PM

Til: Knut E. Sunde <Knut.Sunde@norskindustri.no>

Emne: Ytring til DN

Hei Knut,

Før jeg sender denne ytringen til DN, vil jeg gjerne at du tar en titt på om du synes det som står om Rystad-rapporten er greit og at det jeg skriver gir et tydelig nok signal.

Det er ikke ofte jeg går sterkt ut, og jeg må helt sikkert tåle kritikk ift ytringsfrihet, men det må en jo tåle.

Hilsen Anne

Rektor/President, Professor Anne Borg
NTNU – Norwegian University of Science and Technology
Mobile: +47 4166 2984
Email: anne.borg@ntnu.no

Mediedekning (delvis bak betalingsmurer)

<u>Side 2</u>	Lenker til i 16 artikler i Universitetsavisa og 9 artikler i Khrono
<u>Side 3-4</u>	5.12: Finansavisen : Offentlig refs av egne forskere
<u>Side 5</u>	6.12: DN papir : Det grønne skiftet er tjent med en sunn ytringskultur (Lenke til nettversjonen av innlegget i styresaken)
<u>Side 6-7</u>	6.12: DN papir : Forskere får refs av rektor
<u>Side 8-9</u>	6.12: DN Nett : Leserinnlegg: NTNUs rektor truer ytringsfriheten
<u>Side 9-10</u>	6.12: Forskerforum : Forskere får refs fra NTNU-rektor etter kjernekraft-utspill
<u>Side 11</u>	7.12: DN papir : To Leserinnlegg: Manglende dømmekraft og dårlig rolleforståelse fra NTNUs rektor (av Magne Mogstad) og Ufin hersketeknikk –eller er utvalgets vurdering ukjent for Industri Energi? (av Ole-Andreas Elvik Næss)
<u>Side 12-16</u>	7.12: Subjekt : Kommentar: Hva i alle dager tenkte NTNU-rektoren?
<u>Side 17-18</u>	7.12: Finansavisen : Norsk Industri-sjef presset NTNU-rektor til å refse forskere
<u>Side 19-20</u>	8.12: VG : Storm rundt NTNU-rektor – kaller inn til styremøte (Dette er en NTB-melding som er publisert i mange aviser, deriblant Adressa)
<u>Side 21-22</u>	9.12: iNyheter : NTNU-rektor ber egne forskere om unnskyldning: - Jeg har reflektert
<u>Side 23-24</u>	8.12: iNyheter : Kjernekraftskandalen: Norsk Industri presset NTNU-rektor til å kritisere egne forskere
<u>Side 25</u>	9.12: Aftenposten : Lederartikkel: En hodeløs håndtering av atomkraftdebatten
<u>Side 26-28</u>	9.12: Klassekampen : Rektor får refs
<u>Side 29-30</u>	9.12: Innsida (NTNUs intranett): NTNUs forskere har full ytringsfrihet, understreker rektor
<u>Side 31-33</u>	11.12: Avisa Innherred : Leder: Kulturproblem ved NTNU?
<u>Side 34-43</u>	11.12: NRK : NTNU-ansatte fikk offentlig kritikk av rektor – føler seg dolka i ryggen
<u>Side 44-54</u>	11.12: Adressa : Slik samarbeidet NTNU-rektoren og NHO om Leserinnlegget: «Veldig godt skrevet, Anne»
<u>Side 55-56</u>	12.12: Adressa : Hun sa unnskyld, men vil det hjelpe?
<u>Side 57</u>	12.12: Adressa : Nå blir saken tatt opp i Stortinget
<u>Side 58-62</u>	12.12: Adressa : Fikk sjokk da han leste at NTNU-rektoren hadde samarbeidet med NHO

Dekning av saken i Universitetsavisa:

- 5.12: [Anne Borg tar sterk avstand fra NTNU-forskeres utsagn](#)
- 6.12: [Leder: Her går Anne Borg over streken](#)
- 6.12: [Aksel Tjora: Rektor skal ikke «stå inne for» ansattes deltakelse i offentlig debatt!](#)
- 6.12: [Sofie Marhaug: - Ledere skal være forsiktige med å begrense ansattes politiske ytringer](#)
- 7.12: [Kierulf om Borg: - Hun har ikke tenkt over eller forstått helt hva et universitet er](#)
- 7.12: [Anne Borg beklager at hun kritiserte NTNU-forskeres ordvalg](#)
- 7.12: [Direktør i Norsk industri fikk lese gjennom Borgs ytring før den gikk til DN](#)
- 8.12: [Magne Lerø: NTNU-rector Borg motarbeider ytringsfriheten](#)
(Lerø er redaktør avisen Dagens perspektiv og teksten ble først publisert 7.12 som leder i denne avisa. Lederen ligger bak betalingsmur)
- 8.12: [- Anne Borg må gå](#)
- 8.12: [Kaller inn til ekstraordinært styremøte om rektors kommunikasjon](#)
- 9.12: [La refsens bak seg, så kom SMS-utvekslingen ut: - Jeg fikk ikke sove](#)
- 9.12: [Ytring: NTNUs forskere har full ytringsfrihet](#)
- 10.12: [Kronikk: Takk, Anne Borg!](#)
- 11.12: [Ytring: Har NTNU et kulturproblem? \(Innlegget er også publisert i Khrono samme dag\)](#)
- 11.12: [Spørsmål i Stortinget om NTNU: - Er statsråden bekymret for den akademiske friheten?](#)
- 12.12: [«Veldig godt skrevet, Anne – så tydelig både kan og bør du være»](#)

Dekning av saken i Khrono:

- 6.12: [Sofie Marhaug: Energidebatten trenger ærlige forskere — ikke tonepoliti](#)
- 6.12: [Refset egne ansatte for å omtale konsulentrapport som bestillingsverk](#)
- 7.12: [— Jeg hører hva de sier, men jeg leste saken annerledes](#)
- 8.12: [Kaller direktør-press mot NTNU for uforskammet](#)
- 8.12: [Anne Borg sier unnskyld til forskerne, styreleder vil ha ekstraordinært styremøte](#)
- 10.12: [Leserinnlegg fra Anne Borg: NTNUs forskere har full ytringsfrihet](#)
- 11.12: [Ber statsråden svare om ytringsfriheten i academia](#)
- 11.12: [Forskerforbundet: — Dette er et grelt eksempel](#)
- 12.12: [Mener Anne Borg bør gå av. — Styret ved NTNU har et stort ansvar](#)

Offentlig refs av egne forskere

Finansavisen.no. 05.12.2023

Steinar Grini

Rektor Anne Borg ved NTNU rykker ut med offentlig refs av egne forskere etter at de kritiserte Rystad Energys kjernekraft betalt av mektige oppdragsgivere.

Da Rystad Energy la frem rapporten om kjernekraft i Norge på oppdrag fra NHO, Norsk Industri og Fornybar Norge haglet kritikken fra NTNU-forskerne Jonas Nøland og Martin Nødland Hjelmeland.

I Finansavisen brukte de ordet «bestillingsverk» om rapporten som Norsk Industri-direktør Knut Sunde bekreftet at hadde kostet 1,5 millioner kroner. Men ordet «bestillingsverk» betyr langt mer enn å betale for et oppdrag, ifølge rektor Anne Borg, som nå har rykket ut med et offentlig leserbrev der de to NTNU-forskerne får passet påskrevet.

- Har vært misnøye

Finansavisen har ikke sett innholdet i leserbrevet, men Jonas Nøland bekrefter overfor Finansavisen at duoen er blitt kritisert for ordbruken.

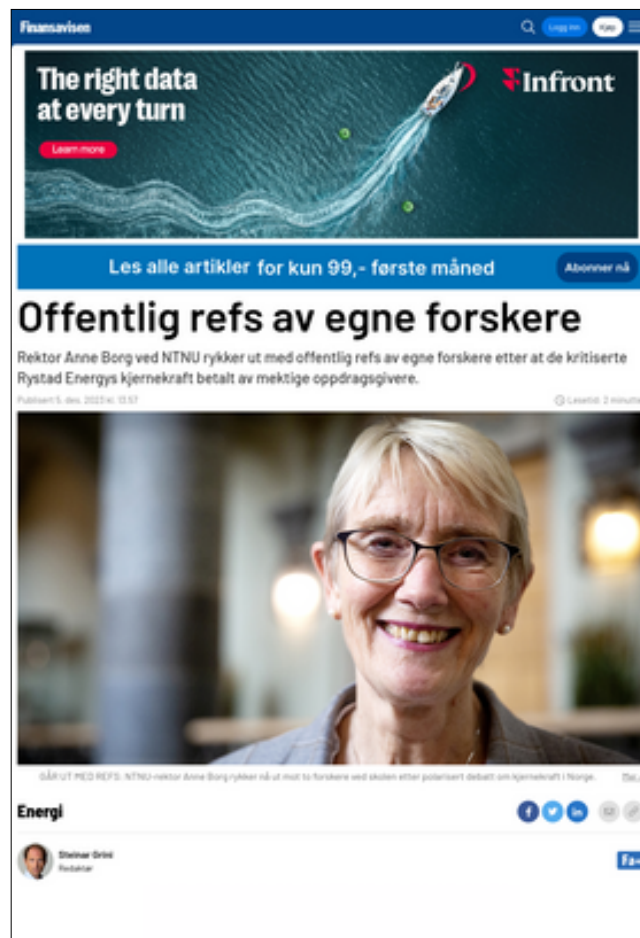
- Det kommer et innlegg i Dagens Næringsliv der rektor tar opp at energidebatten er blitt polarisert. Hun fremhever at det er flott at forskere kommer med faktabasert kunnskap, men ord som bestillingsverk skal ifølge henne ikke forskere bruke, sier Nøland.

- Du oppfatter det som kritikk?

- Jaja. Det har vært litt misnøye. Det å gå tøft ut mot mektige og pengesterke aktører er ikke blitt tatt godt imot. Det er jo et bestillingsverk, og vi må kunne kalle en spade for en spade. Vi må også kunne stille spørsmål ved faglig kvalitet og urealistiske forutsetninger. Det må vi få lov til å si.

- Uryddig måte

- Det er opplagt et bestilt verk, men det er klart at hvis ordet bestillingsverk oppfattes veldig negativt, med

sterke negative følelser, så er vi ikke ute etter å bruke ord kun for å skape mer irritasjon enn nødvendig. Det er budskapet vi er ute etter formidle.

- Oppfatter du det som en offentlig skrape?

- Jeg er blitt kontaktet av noen som synes det er merkelig at det gis offentlig korreks av to forskere uten at saken er tatt opp internt først. Det er en uryddig måte å håndtere det på. Det handler om en misforståelse av roller, sier Nøland.

Image-text:

GÅR UT MED REFS: NTNU-rektor Anne Borg rykker nå ut mot to forskere ved skolen etter polarisert debatt om kjernekraft i Norge. Foto: Sindre Vardal

FÅR REFS: - Jeg er blitt kontaktet av noen som synes

det er merkelig at det gis offentlig korreks av to forskere uten at saken er tatt opp internt først. Det er en uryddig måte å håndtere det på. Det handler om en misforståelse av roller, sier Jonas Nødland. Foto: NTNU

Optional[© Finansavisen.no]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Finans Sigmund Håland

Finn Øystein Bergh Trym Riksen Sigmund Håland Halvor Hoddevik Magnus Vie Sundal Robert Næss

Bankene får gjort jobben selv om inntjeningen halveres

Det er viktig at bankene tjener penger, sier banksjefene. Hvorfor det? Overskuddene går jo stort sett til aksjeutbytte.

Sigmund Håland, kapitalforvalter

Sigmund Håland

● **Bankene har** fått mye kritikk den senere tid for å tjene for mye penger, samtidig som kundene sliter. Et typisk banksjefsvar er at det er bra at bankene tjener penger. Det er korrekt, fordi banker som taper penger ikke vil være i stand til å finansiere utlånsvekst. Så hvor mye må en bank tjene for å kunne øke risikovektede eiendeler – i stor grad utlån – med for eksempel fem prosent årlig?

Da holder det med fem prosent årlig avkastning på bankens rene kjernekapital (som kalles CET1 på fagspråk). Blant kompetente analytikere og investorer er dette det foretrukne nøkkeltallet for lønnsomhet når de verdsetter banker. Foretrekker man DNBs måte å regne egenkapitalavkastning på, kreves det fire prosent. Begge tall tilsvarer et nettoresultat på rundt ti milliarder kroner for hele 2023.

For tiden tjener banken dette beløpet i løpet av ett kvartal. Dobles avkastningen til ti prosent, kan aksjonærene fortsatt motta halve resultatet i utbytte, samtidig som tilbakeholdt resultat finansierer utlånsveksten. De som er gode i hoderegning, forstår at årets avkastning på DNBs rene kjernekapital blir rundt 20 prosent.

For tiden er det nullvekst i DNBs risikovektede eiendeler, så tilgangen på kreditt ville vært like god om DNB ikke tjente penger.

Situasjonen er ikke veldig annerledes hos de nordiske konkurrentene. Et uvektet gjennomsnitt for SEB, Handelsbanken, Swedbank, Nordea og Danske Bank gir to prosent

↑ DNB tjente i fjor 32 milliarder kroner. Av dette har aksjonærene i år fått utbetalt tre fjerdedeler, skriver Sigmund Håland.

Foto: Mikaela Berg

vekst de siste 12 måneder. Det er rett og slett overkapasitet i denne næringen.

Så hva gjør bankene med alle pengene de tjener?

Det meste deles ut til aksjonærene i form av utbytte og tilbakekjøp av aksjer. Tar vi DNB som eksempel, tjente banken i fjor 32 milliarder kroner. Av dette har aksjonærene i år fått utbetalt tre fjerdedeler, tilsvarende 23,4 milliarder kroner, fordelt på 19,3 milliarder i utbytte og 4,1 milliarder ved tilbakekjøp av aksjer.

De som synes banken heller burde beholdt pengene for å styrke egenkapitalen, er på villspor. Det er lite produktivt å øke kapitalen hos dem som ikke behøver den. Bankenes vekst er så svak at de kan holde tilbake en mindre del av overskuddet enn det de gjør i dag.

Kommer veksten til å ta seg opp, slik at dagens situasjon kun er midlertidig?

Ikke med det første, ser det ut til. Jeg har tatt en titt på fire analytikeres DNB-estimer. Disse analytikerne tror på to-tre prosents langsiktig vekst, med 2,5 prosent som gjennomsnitt. Jeg synes nok at analytikerne vekstanslag er vel pessimistiske, men bildet endrer seg ikke om den fremtidige veksten blir noe høyere.

Bankene kan ivareta sin viktigste oppgave selv om inntjeningen halveres.

Bankenes lønnsomhet har økt betydelig siden begynnelsen av 2022, og hovedforklaringen er høyere renter. Det forteller meg at konkurransen for tiden er særdeles disiplinert. Det liker bankaksjonærene.

Benedicte Schilbred Fasmer, den påtroppende konsernsjefen i den nye Sparebank 1 Sør-Norge, har kastet deg inn i debatten med påstanden om at bankkundene bør glede seg over at bankene renner over av penger.

Hun hevder at bankene har en samfunnsrolle, som for tiden går ut på å delta i Norges Banks inflasjonskamp – rentehøyninger – ved å høyne boliglånsrentene like mye.

Dette ligner litt på en kronikk jeg skrev for et par måneder siden, men jeg forsøkte da å være ironisk.

Når det er sagt, er Fasmer inne på noe. Som noen kanskje husker, var sentralbankene for en del år siden bekymret for deflasjon. En av årsakene var at asiatene, særlig Kina, sparte for mye. «Savings glut» ble det kalt.

Nå viser nyere forskning at det også finnes en «Savings glut of the rich». Det innebærer at det å overføre verdier fra vanlige folk til de steinrike, vil være inflasjonsdempende. Det er tross alt grenser hvor mye kaviar, gåselever og champagne de rike er i stand til å konsumere.

Det er interessant at det nå er en sparebank som ser det som sin oppgave å bidra til denne omfordelingen.

Det grønne skiftet er tjent med en sunn ytringskultur

Anne Borg, rektor ved NTNU

● **27. november** har Dagens Næringsliv en sak om to rapporter om kjernekraft. Her kommer førsteamanuensis Jonas Kristiansen Nøland og postdoktor Martin Nødland Hjelmeland fra NTNU med karakteristikk som jeg som rektor vil ta sterkt avstand fra.

Det grønne skiftet og energiproduksjon ved kjernekraft er et svært debattert tema for tiden. Kjernekraft vil trolig ikke være en viktig energikilde i Norge før 2050, ifølge rapporten fra Rystad Energy med tittel «Kjernekraft i Norge». Nøland og Hjelmeland argumenterer nylig i et bok-kapittel med samme tittel at kjernekraft er et reelt alternativ, på grunn utvikling av små modulære reaktorer. Dette viser at det er ulike syn på å ta i bruk kjernekraft i Norge.

I DN omtaler Nøland og Hjelmeland

Rystad-rapporten som et «bestillingsverk», og «partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt».

Ved NTNU er det stor takhøyde for faglig uenighet, og ytringsfriheten står sterkt. Men det er også et viktig prinsipp at man ikke driver utilbørlig omtale av meningsmotstandere. Vi oppfordrer våre forskere til å diskutere det faglige innholdet i Rystad Energys rapport og få frem det de mener er svakheter, ved å stille gode og kritiske spørsmål til rapporten.

Debatten blir ikke mer opplyst av å komme med kritiske karakteristikk av de som har bestilt og de som har utarbeidet rapporten.

Jeg ønsker å understreke at utsagnene i artikkelen er en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU. Det må stå for Nølands og Hjelmelands regning.

Verden står foran en stor energiomstilling, og NTNU er en viktig aktør innen energiforskning og teknologiutvikling. Så langt har kjernekraft i liten grad vært forskningstema ved NTNU, men som universitet skal vi bidra med å fremskaffe kunnskap –

↑ Ytringsfriheten står sterkt ved NTNU. Men det er også et viktig prinsipp at man ikke driver utilbørlig omtale av meningsmotstandere, skriver rektor Anne Borg. Foto: Gorm K. Gaare

også om kjernekraft – slik at beslutningstagere har et godt grunnlag å fatte beslutninger på.

Det er derimot ikke vår rolle å ta stilling til valg av de ulike alternative energikildene. Det er i stor grad et politisk veivalg, som handler om å vurdere fordeler og ulemper forbundet med de ulike alternativene.

Kierulf-rapporten om akademisk ytringsfrihet understreker at universiteter har et «ansvar for å fremme en ytringskultur preget av gjensidig aksept og respekt for uenighet, og slik bidra til en sivilisert diskusjon. Den forutsetter anerkjennelse av at også synspunkter man er dypt uenige i, har en plass i offentligheten.»

Dette går også igjen i NTNUs verdi grunnlag: kreativ, kritisk, konstruktiv og respektfull.

Energidebatten er stor og viktig. NTNU skal bidra til et godt debattklima, med konstruktive faglige diskusjoner, og vi skal omtale andre aktører med respekt.

Forskere får refs av rektor

NTNU-rektor Anne Borg tar «sterk avstand» fra omtalen av en Rystad-rapport som «bestillingsverk.» Forskerne vedgår krass ordbruk, men sier de må kunne kalle en spade for en spade.

MIKAEL HOLTER
Oslo

● Det er høy temperatur i energidebatten, og det kan virke som den blir ekstra høy når temaet er potensialet for kjernekraft i Norge.

Forrige uke presenterte Rystad Energy en rapport bestilt av blant andre NHO som langt på vei avfeide kjernekraft som en mulighet, i alle fall i nærmeste fremtid. Kjernekrafttilhengere gikk rett i angrep, og kalte skrevet blant annet et «bestillingsverk.» Blant de som brukte det uttrykket var NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nøland Hjelmeland, som mente rapporten sto til stryk faglig sett.

I en uvanlig offentlig irettesettelse går NTNU-rektor Anne Borg nå ut mot de to forskernes språkbruk og tone i et leserinnlegg i DN.

«Utilbørlig omtale»

Borg viser til at førsteamanuensis Nøland og postdoktor Hjelmelands uttalelser i DN 27. november omtalte rapporten som et «bestillingsverk» og «partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt». Dette er «karakteristikk som jeg som rektor vil ta sterkt avstand fra,» skriver Borg.

«Ved NTNU er det stor takhøyde for faglig uenighet, og ytringsfriheten står sterkt. Men det er også et viktig prinsipp at man ikke driver utilbørlig omtale av meningsmotstandere. Vi oppfordrer våre forskere til å diskutere det faglige innholdet i Rystad Energys rapport og få frem det de mener er svakheter, ved å stille gode og kritiske spørsmål til rapporten,» skriver hun videre, og legger til:

«Jeg ønsker å understreke at utsagnene i artikkelen er en reto-

↑ Anne Borg, rektor ved NTNU.
Foto: Kai T Dragland

rikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU. Det må stå for Nølands og Hjelmelands regning.»

Videre sier Borg at NTNU skal bidra med kunnskap, ikke ta stilling til veivalg i energipolitikken, og avslutter med å gjenta at andre aktører i debatten skal omtales «med respekt.»

Beklager – og advarer

Nøland og Hjelmeland vedgår begge at de kunne valgt en mindre krass tone, men står samtidig fast på kritikken av Rystads rapport.

– Vi må kunne kalle en spade for en spade. Men hvis Anne Borg med flere mener at «bestillingsverk» er et uheldig ord som ikke kan brukes, så vil jeg beklage det. Jeg burde heller nøyd meg med å poengtere at dette er et ikke-fagfelleverdert arbeid, selv om sub-

stansen av kritikken er den samme, sier Nøland.

Hjelmeland forklarer at ting gikk fort for seg den ettermiddagen Rystad og NHO presenterte rapporten, og at de to forskerne nok hadde formulert seg litt rundere hvis de hadde sett situatene sine skriftlig før publisering. Han tar Borgs innlegg som en oppfordring til å «roe ned retorikken» snarere enn et ønske om å begrense forskeres rom til å ytre seg.

Nøland advarer likevel om en slik mulig effekt.

– Det er bra at hun understreker den akademiske friheten, men jeg håper ikke dette kan gi en nedkjølende effekt, og at folk blir redde for å uttale seg i debatten. Og spesielt i debatter der det er mektige, pengesterke aktører som uttaler seg.

– Jeg synes det er legitimt å stille spørsmål om finansieringen og hvordan det påvirker rapporten. Vi var i kontakt med Rystad underveis i rapporten, og opplevde at de brukte flere urealistiske antagelser for å få kjernekraft til å virke dyrere i forhold til havvind, for eksempel. Vi kan ikke mene at Rystad-rapporten er en faglig god rapport når vi mener det ikke er det. En del av innholdet er godt, men det henger ikke sammen med konklusjonen – det ville aldri holdt i den vitenskapelige verden.

Ikke kontaktet

De to forskerne sier at prosjektleder og instituttleder begge har påpekt at de syntes formuleringene var litt vel krasse, men at de ikke er blitt kontaktet direkte av rektor, heller ikke om at hun

↓ NTNU-forskerne Martin Nødland Hjelmeland (øverst) og Jonas Kristiansen Nøland får refs fra egen rektor på NTNU etter spiss debatt om kjernekraft.

Foto: Gorm K. Gaare

↑ Postdoktor Martin Hjelmeland.
Foto: Desiree Mostad

↑ Førsteamanuensis Jonas Kristiansen Nøland. Foto: NTNU

avgjørende for det grønne skiftet. Da må vi se på ulike energiformer, og i den konteksten er også kjernekraft viktig. NTNU er en viktig aktør innen energiforskning, og våre forskere skal bidra med grundige, faglige synspunkter og kritiske spørsmål til det de er faglig uenige i. Det forventer jeg at de gjør på en måte som fremmer godt debattklima.

mikael.holter@dn.no

→
Se også
innlegg
side 29

hadde sendt et debattinnlegg til DN om dem.

DN har spurt om å få snakke

med Borg, men hun sitter opptatt i møter hele tirsdagen, opplyser mediekontakt Kristin Gjærevoll. I

en epost hun viderefremidler, uttaler Borg følgende:

– Energiomstillingen er helt

48

Fredag 08.12.23

D2

Thomas Thrap Huse er **50** år, men føler seg som en **24**-åring. I kampen mot aldring er metodene sjelden for ekstreme.

Fly direkte
fra Værnes

Nyt livet på
Gran Canaria

Fly og hotell 7 dager fra **4 998,-**

apoll

Gi DN i julegave – gled noen med digital tilgang eller med helgeavis i tillegg

Gavetilbud

Per Arne Bjørkum

Per Arne Bjørkum, tidligere dekan ved Universitetet i Stavanger

Innlegg

NTNUs rektor truer ytringsfriheten

Det er ikke opp til rektor Borg å bestemme hvor den akademiske frihetens grenser går.

Rektor Anne Borg har funnet det nødvendig å [refse to unge forskere ved NTNU](#) for å ha kommet med negative karakteristikk av en fagrapport knyttet til hvem som hadde finansiert den.

Det viser at hun ikke har forstått hva den akademiske friheten består i. Det er nemlig en [individuell frihet](#) som akademikere har hatt siden [opprettelsen av universiteter](#) i middelalderen. Den har sine begrensninger, men det er ikke opp til rektor Borg å bestemme hvor de går. Det er det storsamfunnet som setter.

Den akademiske friheten er i økende grad truet fra [utsiden](#). Måten rektor Borg opptrer på, gjør at den nå også trues fra innsiden. Hun lever nemlig i den villfarelsen at det akademikere gjør eller sier er noe som NTNU står bak – og derfor må godkjenne.

Om rektor Borg reagerer på noe akademikerne ved NTNU hevder eller gjør, skal hun følge arbeidsmiljøloven og ta det opp internt. At rektor Borg gikk rett til pressen, tyder på at hun heller ikke har satt seg inn i lovverket som beskytter arbeidstagere.

[\(Vilkår\)](#)

Publisert 6. desember 2023, kl. 14.01 Oppdatert 6. desember 2023, kl. 14.01

Kopier lenke

Lagre

Forskere får refs fra NTNU-reaktor etter kjernekraft-utspill

Forskerforum. 06.12.2023

Lina Christensen

To forskere ved NTNU kalte rapport om kjernekraft for «bestillingsverk». Karakteristikk som jeg «vil ta sterkt avstand fra,» skriver rektor Anne Borg i et innlegg i DN.

Forrige uke presenterte Rystad Energy rapporten «Kjernekraft i Norge» som konkluderte at kjernekraft ikke er svaret på Norges kraftbehov de to neste tiårene. Rapporten var bestilt av NHO, Norsk Industri og Fornybar Norge.

Omtrent samtidig offentliggjorde de to forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland ved NTNU en fagfelleverdert artikkel med nøyaktig samme tittel. NTNU-forskerne kom til stikk motsatt konklusjon som Rystad Energy.

- Dessverre ser det ut til at Rystad Energy har levert et bestillingsverk, sa Nøland til Dagens Næringsliv.

- Vi synes det er trist at norsk energipolitikk skal la seg påvirke av partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt av Fornybar Norge, uttalte Hjelmeland til avisen.

Forskerne var blant annet kritiske til at Fornybar Norge-sjef Åslaug Haga tidligere har vært svært skeptisk til kjernekraft i Norge.

Rektor tar avstand fra karakteristikkene

NTNU-reaktor Anne Borg går nå hard ut mot forskernes språkbruk og tone i et leserinnlegg i DN.

Hun reagerer særlig på uttalelsene om rapporten som et «bestillingsverk» og «partsinnlegg». Dette er «karakteristikk som jeg som rektor vil ta sterkt avstand fra,» skriver Borg i innlegget.

«Ved NTNU er det stor takhøyde for faglig uenighet, og ytringsfriheten står sterkt. Men det er også et viktig prinsipp at man ikke driver utilbørlig omtale av meningsmotstandere,» legger hun til.

«Jeg ønsker å understreke at utsagnene i artikkelen er en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU,» skriver rektoren videre.

Forsker: - Vi må kunne kalle en spade for en spade

I et nytt intervju med DN står Nøland og Hjelmeland fast på kritikken av Rystad Energys rapport, men innrømmer at de kunne valgt en mindre krass tone.

- Vi må kunne kalle en spade for en spade. Men hvis Anne Borg med flere mener at «bestillingsverk» er et uheldig ord som ikke kan brukes, så vil jeg beklage det. Jeg burde heller nøyd meg med å poengtere at dette er et ikke-fagfelleverdert arbeid, selv om substansen av kritikken er den samme, sier Nøland til DN.

Hjelmeland tar Borgs innlegg som en oppfordring til å

«roe ned retorikken» snarere enn et ønske om å begrense forskeres rom til å ytre seg.

- Det er bra at hun understreker den akademiske friheten, men jeg håper ikke dette kan gi en nedkjølende effekt, og at folk blir redde for å uttale seg i debatten. Og spesielt i debatter der det er mektige, pengesterke aktører som uttaler seg, sier Hjelmeland til DN.

Borg: Må fremme godt debattklima

Forskerforum har spurt Anne Borg om hvorfor det var viktig å kommentere akkurat disse utspillene.

Hun svarer at hun er på reise og skriver dette på sms:

«Det er viktig med debatt og faglige diskusjoner om alle sider av energiomstillingen. Debatten må handle om alle energiformer, inkludert kjernekraft. Målet med mitt innlegg var å oppfordre til at våre forskere deltar i diskusjonene med grundige, faglige synspunkter og kritiske spørsmål til det de er uenige i. Videre ønsket jeg å oppfordre til at de gjør det på en måte som fremmer et godt debattklima, i tråd med NTNUs verdier.»

Image-text:

NTNU-rector Anne Borg ber to NTNU-forskere roe gemyttene i en debatt om kjernekraft. Foto: Thomas Høstad/NTNU

Optional[© Forskerforum]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

◀ President Volodymyr Zelenskyy (i midten) besøker generaloberst og sjef for bakkestyrkene Oleksandr Syrskiy (til høyre) ved byen Kupjansk. Planer legges mens russiske styrker angriper. Foto: Ukrainas pressetjeneste/Reuters/NTB

Strategisk sett har Putin tapt Ukraina for lengst

derfor ikke bare en moralsk fallitt, men også strategisk korttenkt. Så lenge ukrainerne selv har vilje til å slåss, bør ikke Vesten gi opp. Per nå er det heller ingen sentrale vestlige ledere som tar til orde for forhandlinger. Snarere ser de ut til å innta et mer langsiktig perspektiv.

G-7-landene utarbeider i disse dager bilaterale forsvarsavtaler med Ukraina, med løfter om langsiktig støtte frem til et Nato-medlemskap blir aktuelt.

Ukraina er også i ferd med å bli en integrert del av europeisk politikk – det er ikke lenger et land «der ute», men en sentral del av EUs politiske prosesser. Strategisk sett har Putin tapt Ukraina for lengst, men det må fullbyrdes.

Det kommende året blir svært krevende. Russland vil trolig ha et lite militært overtak. Det vil tære på både for den ukrainske sivilbefolkningen og soldatene som må holde ut. Men gjør de det – og om vestlige politiske ledere utviser stamina og strategisk tålmodighet – vil bedre tider komme. Et nytt europeisk sikkerhetsfelleskap er i emning.

Manglende dømmekraft og dårlig rolleforståelse fra NTNUs rektor

Magne Mogstad, professor ved University of Chicago

● **Rektor ved NTNU, Anne Borg, refser sine egne ansatte i et innlegg i DN. Her fremhever hun at «NTNU-forskeres utsagn om Rystad Energy og kjernekraft har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU.»**

Rektor Borgs innlegg vitner om dårlig rolleforståelse og manglende dømmekraft. Det er hverken rektors ansvar eller privilegium å stå inne for ansattes meninger.

Borg bør lytte til sin kollega rektor Petter Aasen ved USN. Han peker selv på at det ligger under arbeidsgivers styringsrett å bestemme hvem som uttaler seg på vegne av institusjonen, men ansatte har full yringsfrihet til å ytre seg på egne vegne. I kraft av sin akademiske frihet representerer vitenskapelig ansatte da seg selv, ikke sine institusjoner. Dette gjelder både form og innhold.

Den akademiske yringsfriheten er selvsagt ikke absolutt. Akademikere er underlagt de samme lover og regler som andre. Akademikere trenger imidlertid ikke rektors velsignelse eller godkjenning av hverken innhold, retorikk eller diskusjonsform.

I sitt innlegg konkluderer rektor Borg med at debatten om det grønne skiftet er tjent med en sunn yringskultur. Det er ingen uenig i. Alle debatter er tjent med en sunn yringskultur.

Grensene for en sunn yringskultur er imidlertid uklare. Det er ikke opp til rektor Borg om ansatte ved NTNU bør bruke ord som «bestillingsverk» om arbeid som er bestilt og betalt av en særinteresseorganisasjon som NHO.

Rektor er en prestisjetung jobb med en fin tittel. Det kan derfor være lett å glemme sin begrensede rolle. Det er synd. Både academia og den offentlige debatten er tjent med at vi alle forstår at reell akademisk frihet fordrer at vitenskapelige ansatte representerer seg selv, ikke rektor eller sine institusjoner.

NTNUs rektor truer yringsfriheten

Per Arne Bjørkum, tidligere dekan ved Universitetet i Stavanger

● **Rektor Anne Borg har funnet det nødvendig å refse to unge forskere ved NTNU for å ha kommet med negative karakteristikker av en fagrapport knyttet til hvem som hadde finansiert den.**

Det viser at hun ikke har forstått hva den akademiske friheten består i. Det er nemlig en individuell frihet som akademikere har hatt siden opprettelsen av universiteter i middelalderen. Den har sine begrensninger, men det er ikke opp til rektor Borg å bestemme hvor de går. Det er det storsamfunnet som setter.

Den akademiske friheten er i økende grad truet fra utsiden. Måten rektor Borg opptrer på, gjør at den nå også trues fra innsiden. Hun lever nemlig i

den villfarelsen at det akademikere gjør eller sier er noe som NTNU står bak – og derfor må godkjenne.

Om rektor Borg reagerer på noe akademikere ved NTNU hevder eller gjør, skal hun følge arbeidsmiljøloven og ta det opp internt. At rektor Borg gikk rett til pressen, tyder på at hun heller ikke har satt seg inn i lovverket som beskytter arbeidstagere.

Ufin hersketeknikk – eller er utvalgets vurdering ukjent for Industri Energi?

Ole-Andreas Elvik Næss, forsker ved Samfunns- og næringslivsforskning (SNF), NHH

● **Cay Nordhaug fra fagforbundet Industri Energi går hardt ut i sitt svar til min kronikk om CO₂-kompensasjonsordningen. Han skriver at det er «helt grunnleggende feil» og «skuffende svakt faglig nivå fra en forsker ved NHH» at jeg skriver at ordningen bryter med prinsippet om «forurensen betaler».**

Det er fint at vi har en debattkultur der det er mulig å slenge rundt seg med så tøffe påstander. Men jeg er overrasket over at han velger å gå såpass hardt ut mot innholdet i min kronikk når kritikken min knapt skiller seg fra det meste som tidligere er skrevet om ordningen av uavhengige aktører.

Solberg-regjeringen nedsatte som kjent et skatteutvalg der noen av landets klokeste økonomer, advokater og jurister skulle evaluere det norske skattesystemet.

Utvalget gikk enstemmig inn for å fjerne hele CO₂-kompensasjonsordningen.

Det står skrevet svart på hvitt i utvalgets rapport: «Ordningen bryter med prinsippet om at forurensen betaler, bidrar til økt etterspørsel etter kraft og gir incentiver til overinvestering i ulønnsom virksomhet. I tillegg er ordningen svært kostbar for staten».

Dette er i praksis en kortfattet oppsummering av hele min kronikk. SSB har sagt varianter av det samme.

Så er spørsmålet om Cay Nordhaug og Industri Energi vet at det jeg skrev i kronikken min er det samme som såpass mange på tvers av hele det politiske spekteret mener.

Hvis de er klar over dette, så er det en litt ufin hersketeknikk å antyde at dette handler om én forsker som har misforstått noe.

Hvis de ikke er klar over dette, så anbefaler jeg å bruke litt mer tid på å lytte til andre. Det finnes mange som virkelig har et ektefølt engasjement for at Norge skal gjennomføre fornuftig økonomisk politikk – og dem kan det være verdt å lytte til.

På tilsvarende måte bør alle andre også lytte til Nordhaug og Industri Energis synspunkt. Men hvis målet deres egentlig handler om å beskytte industriarbeidsplasser heller enn å forsvare denne spesifikke ordningen, så er det en fordel hvis dette kommer tydeligere frem.

Da kan man kanskje sammen droppe denne dårlige ordningen og finne en billigere måte å støtte slike arbeidsplasser på – og som ikke skader klimaet.

DN
Dagens
Næringsliv

Christian Krohgs g. 16,
Postboks 1182
Sentrum,
0107 Oslo

Sentralbord
22 00 10 00

Kundeservice
21 89 61 00

Annonsen
22 00 10 75

Redaksjonen etter kl. 16.30
22 00 10 03

→ dn.no/tips

E P O S T E R
annonse@dn.no
kundeservice@dn.no
redaksjonen@dn.no
debatt@dn.no
utgavesjef@dn.no

V I L K Å R
Distribusjon, kopiering, medieovervåking eller annen bruk av vårt og våre leverandørers innhold for kommersielle formål krever særskilt avtale. Se www.dn.no for våre øvrige vilkår. Copyright Dagens Næringsliv. DN betinger seg retten til å lagre og utgi alt innhold i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere, og til å forkorte innlegg.

VI

KJENNER ALLE EN SOM KUNNE TRENGE LITT EKSTRA

KULTURELL KAPITAL

KJØP HER

Subjekt

Mitt Subjekt
Logg ut

Søk

Hva i alle dager tenkte NTNU- rektoren?

MIKKEL IHLE
TANDE
Debattredaktør

● Har du sterke
meninger om saken?

Få det ut!

Samfunn

Kommentar

Publisert

07.12.2023

→
NTNU-rector Anne Borg reagerte på to
ansattes uttalelser i debatten om
kjernekraft. Hvordan påvirker det de neste
forskere som ennå ikke har fast jobb og
brenner inne med en mening om et
kontroversielt tema? (Foto: Kai T.
Dragland/NTNU.)

Anne Borgs refs av to ansattes offentlige ytringer ville vært merkelig om hun var en alminnelig sjef. Fra en universitetsrektor er det uforståelig. Og skremmende.

Gi et medlemskap i julegave!

Astrup Fearnley Museet

Gi et medlemskap i julegave!

Vi bryr oss om ditt personvern.

[Les mer](#)

Vi bruker informasjonskapsler for å
gi deg en god brukeropplevelse,
spore og måle trafikk på våre
nettsider, samt for å tilby annonser
som kan være relevante for deg.

Godta alle

SAKEN ER

To forskere kom med spisse uttalelser i kjernekraftdebatten. Det fikk NTNU-rektoren til å reagere.

Annonse ↓

Det er de ikke redde for å kommunisere til offentligheten, men deres øverste sjef, rektor Anne Borg, er ikke så stor fan av måten de debatterer på.

27. november kom de to forskerne med en rapport som var positiv til kjernekraft i Norge, tilfeldigvis samme dag som analysebyrået Rystad energy publiserte sin rapport, som var negativ. I hvert fall i sammendraget.

For Jonny Hesthammer i Kjernekraft Norge matet rapporten inn i ChatGPT og ba en kunstige intelligensen oppsummere innholdet. Chatboten kom da til en kjernekraft-positiv konklusjon, noe som fikk de to NTNU-forskerne til å omtale rapporten fra Rystad energi som «et bestillingsverk». Den var nemlig bestilt av Fornybar Norge, NHO og Norsk industri, som representerer virksomheter som ser på kjernekraft som en konkurrent.

Annonse ↓

Vi bryr oss om ditt personvern.
[Les mer](#)

Vi bruker informasjonskapsler for å gi deg en god brukeropplevelse, spore og måle trafikk på våre nettsider, samt for å tilby annonser som kan være relevante for deg.

Godta alle

Preferanser

Det fikk rektor Borg til å skrive i Dagens Næringsliv at: «NTNU-forskeres utsagn om Rystad Energy og kjernekraft har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU.»

Her er det vanskelig å skjønne hva Borg har tenkt.

Les også: [Hva vi snakker om når vi advarer mot «woke» og kanselleringskultur i akademia](#)

Forskning er ofte kjøpt og betalt

NTNU har allerede er frynsete rykte når det kommer til ytringsfrihet.

I løpet av 2021 prøvde NTNU å gi førsteamanuensis Øyvind Eikrem sparken to ganger. Ledelsen ved universitetet mente Eikrem hadde vært illojal og kommet med hatefulle ytringer. Saken startet etter at Eikrem ga et intervju i avisen som den gang het Resett.

Til tross for at universitetet brukte over tre millioner kroner i advokatutgifter, endte det med nederlag. De måtte betale Eikrem 60.000 kr i erstatning og beklage for å ha brutt seg inn på hans e-post-konto, og de måtte inngå et forlik som fritok Eikrem fra arbeidsplikt med millionlønn i flere år, mot at han sa opp sin faste stilling. Universitetet har fått kraftig kritikk for håndteringen, men har tilsynelatende ikke lært.

Denne gangen sier rektoren til avisen Khrono at hennes intensjon var å legge til rette for mer debatt, ikke mindre. Vi får ta henne på ordet og håpe at det var intensjonen, men må likevel klø oss i hodet over hvordan det er mulig for en rektor ved et universitet å skrive et leserinnlegg som så å si ingen tolker «riktig».

Å omtale noe som et bestillingsverk er heller ikke særlig kontroversielt, selv om det selvsagt må begrunnes godt. Legemiddelindustrien sponser mesteparten av medisinsk forskning og matvareindustrien sponser masse ernæringsforskning. Forskning er i det hele tatt enormt påvirket av private og økonomiske interesser, og derfor er drøfting av slike mulige bakenforliggende agendaer viktig. Også fordi svaret svært ofte faktisk er gitt på forhånd når man vet hvem som finansierer forskningen.

Les også: [Subjekt mener: Ja til norsk kjernekraft](#)

Kjernekraft vekker engasjement

Vi har politisk bestemte skyhøye kraftpriser, og mange nordmenn er forståelig nok misnøyd med situasjonen. Dette er en av grunnene til at engasjementet for kjernekraft er stort. Da Subjekt på leder plass i fjor skrev «Ja til norsk kjernekraft», ble det et av våre mest likte innlegg på sosiale medier noensinne.

Investorer står klare til å stase private penger. De venter bare på at politikere

Vi bryr oss om ditt personvern.
[Les mer](#)

Vi bruker informasjonskapsler for å gi deg en god brukeropplevelse, spore og måle trafikk på våre nettsider, samt for å tilby annonser som kan være relevante for deg.

Godta alle

Preferanser

«Det hun skriver i det leserinnlegget vitner om en manglende forståelse for både hva et universitet er og hva frie forskere er. Og det er jo litt synd når man er rektor ved landets største universitet,» sier jurist og ytringsfrihetsekspert Anine Kierulf til Khrono. De er litt ironisk, med tanke på at et utdrag om respektabel debattkultur fra nettopp (Anine) Kierulf-rapporten om akademisk ytringsfrihet var et viktig premiss for NTNU-rektorens debattinnlegg i DN.

Når Borg skriver at NTNU ikke skal ta «stilling til valg av de ulike alternative energikildene», fremstår det som om hun mener at alle på NTNU skal stille seg bak de samme standpunktene. Det lyder mer som noe som kunne blitt sagt i Sovjetunionen enn i Norge i 2023.

Forskere har en fri og fast stilling ved universiteter nettopp for å kunne komme med upopulære eller vågale standpunktet offentlig. Slik drives samfunnet fremover. Uttalelsen fra Borg hadde vært ille nok om den kom fra en sjef i en vanlig bedrift, men at den stammer fra en universitetsrektor er absurd og vanvittig. Og skremmende.

Hva tenker forskere som ennå ikke har fast jobb og brenner inne med en mening om et kontroversielt tema? Sjansen for at de tier, er større etter NTNU-sjefens blemme. Nå har hun en stor jobb foran seg med å rette opp inntrykket av NTNUs omdømme og bidrag til ytringsfriheten i academia.

Annonse ↓

VI
VI KJENNER ALLE EN SOM KUNNE TRENGE LITT EKSTRA
KULTURELL KAPITAL

KJØP HER

VEGA

Annonse ↓

Vi bryr oss om ditt personvern.

[Les mer](#)

Vi bruker informasjonskapsler for å gi deg en god brukeropplevelse, spore og måle trafikk på våre nettsider, samt for å tilby annonser som kan være relevante for deg.

Godta alle

Preferanser

Norsk Industri-sjef presset NTNU-rector til å refse forskere

Finansavisen.no. 07.12.2023

Steinar Grini

- Jeg ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen, skrev Norsk Industri-direktør Knut Sunde til NTNU-rector Anne Borg.

Tirsdag kunne Finansavisen avsløre at NTNU-rector Anne Borg var i ferd med å rykke ut med et leserbrev som refset de to forskerne Jonas Nøland og Martin Hjelmeland offentlig. Nå har Universitetsavisa avslørt bakgrunnen for leserbrevet.

Avisen gjengir torsdag kveld SMS-utveksling mellom Norsk Industri-topp Knut Sunde og NTNU-rector Anne Borg. Også SMS-utveksling mellom Borg og NHO-direktør Anniken Hauglie fremgår.

Meldingen fra direktøren for bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri kan vanskelig tolkes som annet enn et krav om at rektoren ved NTNU rykker ut og refser sine to forskere offentlig.

- Jeg ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen, skriver Knut Sunde i en SMS til Borg.

Før leserbrevet kom på trykk i Dagens Næringsliv fikk Sunde innlegget til gjennomlesing, fremgår det av artikkelen.

«Agitering» og «Utfordring»

Sunde kommenterer i SMS-utvekslingen at han kommer til å gå inn som fungerende adm. direktør i Norsk Industri etter at Stein Lier-Hansen bekjentgjorde at han slutter i sjefsstillingen. Den påtroppende direktøren viser med all mulighet tydelighet at han ikke har noe til overs for NTNU-forskerne Jonas K. Nøland og Martin Hodnelands fremhevelse av kjernekraft som fremtidig energikilde i Norge.

I SMS-utvekslingen karakteriserer han ifølge Universitetsavisa forskernes posting i sosiale medier

som «agitering». Samtidig tilbyr han NTNU-rectoren innspill fra Norsk Industri når det gjelder etikkregelverk, i fall hun skulle trenge inspirasjon.

Rektorens svar på dette er at akademisk ytringsfrihet er en del av «utfordringen».

Sunde gir seg imidlertid ikke med kritikken av Jonas Nøland. «Jonas Nøland er ikke den som tar et hint... Omtaler fremdeles Rystad som bestillingsverk», skriver han i SMS til Borg, ifølge Universitetsavisa.

Tidligere har Borg hevdet overfor Universitetsavisa at hun ikke følte seg presset til å rykke ut med leserbrevet mot de to forskerne.

Også NHO-direktør Anniken Hauglie tok del i SMS-utvekslingen med NTNU-rectoren. Her er det imidlertid rektoren som åpner kontakten.

Jeg ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen Knut Sunde, Norsk Industri - Fint at professorer deltar

- Jeg synes det er fint at professorer deltar innen sine fagfelt i samfunnsdebatten. Dette er det egentlig for lite av. Saken jeg har drøftet med rektor dreier seg kun om bruk av professorers unødig ladede ord, hvor man bevisst latterliggjør andres meninger, sier Knut Sunde til Finansavisen.

- Norsk Industri er ellers helt åpen for kjernekraft både før og etter offentliggjøring av Rystads rapport, men vi vektlegger realitetene i at kjernekraft neppe er relevant før fra slutten av 2040-tallet.

- Dette støttes av IFE og Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, som er de mest kompetente miljøene i Norge, sier Sunde.

- Er et bestillingsverk

Jonas Nøland kommenterte følgende til Finansavisen tirsdag denne uken om det offentlige brevet fra NTNU-rektoren:

- Hun fremhever at det er flott at forskere kommer med faktabasert kunnskap, men ord som bestillingsverk skal ifølge henne ikke forskere bruke.

- Du oppfatter det som kritikk?

- Jaja. Det har vært litt misnøye. Det å gå tøft ut mot mektige og pengesterke aktører er ikke blitt tatt godt imot. Det er jo et bestillingsverk, og vi må kunne kalle en spade for en spade. Vi må også kunne stille spørsmål ved faglig kvalitet og urealistiske forutsetninger. Det må vi få lov til å si, sa Nøland.

- Det er opplagt et bestilt verk, men det er klart at hvis ordet bestillingsverk oppfattes veldig negativt, med sterke negative følelser, så er vi ikke ute etter å bruke ord kun for å skape mer irritasjon enn nødvendig. Det er budskapet vi er ute etter formidle.

- Oppfatter du det som en offentlig skrape?

- Jeg er blitt kontaktet av noen som synes det er merkelig at det gis offentlig korreks av to forskere uten at saken er tatt opp internt først. Det er en uryddig måte å håndtere det på. Det handler om en misforståelse av roller, sa han.

Image-text:

PRESSET OG LESTE: NTNU-rektor Anne Borgs offentlige refs av sine to egne forskere ble presset frem av Norsk Industri-topp Knut Sunde, og i tillegg gjennomlest av ham før trykk Foto: NTB Scanpix

HJERTESUKK: - Akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen... beklaget NTNU-rektor Anne Borg seg til Norsk Industri-topp Knut Sunde. Foto: Sindre Vardal

Optional[© Finansavisen.no]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

annonse

annonse

Foto: Gorm Kallestad / NTB

Storm rundt NTNU-rector – kaller inn til styremøte

Det har stormet rundt NTNU-rector Anne Borg etter at hun kritiserte to forskere ved universitetet. Nå har styret kalt inn til ekstraordinært møte.

Av NTB
8. desember

BI Executive Videreutdanning

GI deg selv et kompetanseløft

Les mer

Det bekrefter styreleder Remi Eriksen overfor [Khrono](#).

Han sier møtet vil kalles inn så snart det er funnet et tidspunkt hvor styret kan samles for å gjennomgå saken.

Bakteppet er at Borg skrev et leserinnlegg i [Dagens Næringsliv](#) der hun gikk i rette med NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland.

Rektoren har etter leserinnlegget fått kritikk fra flere hold, blant annet [Anine Kierulf](#), som ledet ekspertgruppen for akademisk ytringsfrihet.

Borg erkjenner overfor Khrono at innlegget i DN var uheldig.

– Jeg har reflektert og ser at debatten som kom i etterkant av innlegget mitt er helt berettiget. Jeg ville understreke behovet for et godt debattklima, men i stedet ble det oppfattet som at jeg prøvde å begrense ytringsfriheten. Jeg beklager at jeg kritiserte forskernes ordbruk. De er i sin fulle rett til å si hva de mener, sier hun.

artikkelen fortsetter under annonsen

BI Executive Videreutdanning

Sett fart på karrieren med en master i ledelse

Les mer

Det er ifølge [Universitetsavisa](#) Aksel Tjora som har tatt initiativ til styremøtet. Han er styremedlem valgt inn fra de faste vitenskapelige ansatte ved NTNU.

– Bakgrunnen for at vi ønsker dette møtet er saken med Anne Borg. Den får nå såpass mye oppmerksomhet i vår sektor. Så er det denne siste utviklingen med at hun har kommunisert med aktører i industrien for å forme et utspill for å påvirke ytringer fra våre ansatte. Vi har kjent på at NTNU og styret, som øverste organ, bør drøfte saken, sier Tjora til avisen.

NTNU-rector ber egne forskere om unnskyldning: — Jeg har reflektert

NTNUs rektor Anne Borg beklager kritikk av egne forskere. Foto: Joakim Halvorsen / NTB

En direktør i Norsk industri fikk lese gjennom NTNU-rector Anne Borgs innlegg før den gikk til DN. I den tok hun avstand fra egne forskeres kritikk av en rapport om kjernekraft som Norsk Industri hadde bestilt.

NTNU-forskerne Jonas Nøland og Martin Nødland Hjelmeland omtalte i et intervju rapporten som et bestillingsverk, og som «partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt av Fornybar Norge.

«Jeg ser frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen,» skrev Knut E. Sunde, direktør bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri.

Han var en av oppdragsgiverne bak Rystad-rapporten.

Sunde vil at Borg skal ta til offentlig motmæle mot sine egne forskere. Han tilbød henne innspill.

Borg svarer at «akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen ...»

Hun skriver likevel et innlegg i DN.

«NTNU-forskeres utsagn om Rystad Energy og kjernekraft har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU, skriver hun i ingressen til [innlegget](#).

Hun skriver videre at hennes egne ansatte kommer med «karakteristikk som jeg som rektor vil ta sterkt avstand

— **Manglende forståelse**

«Manglende dømmekraft og dårlig rolleforståelse fra NTNUs rektor,» er [dommen fra professor Magne Mogstad](#).

— Leserinnlegget vitner om en manglende forståelse for både hva et universitet er og hva frie forskere er, uttalte juristen Anine Kierulf.

Nå har NTNU-rektoren fått kalde føtter.

— Jeg har reflektert og ser at debatten som kom i etterkant av innlegget mitt er helt berettiget. Jeg ville understreke behovet for et godt debattklima, men i stedet ble det oppfattet som at jeg prøvde å begrense ytringsfriheten. Jeg beklager at jeg kritiserte forskernes ordbruk. De er i sin fulle rett til å si hva de mener, sier rektor Borg [Khrono](#).

Hun vil også unnskyldde. Og vil møte Nøland og Hjelmeland.

— Jeg har invitert dem til en prat og det har de takket ja til. Jeg ser fram til en god prat med dem og de skal selvfølgelig få en unnskyldning fra meg.

Rektoren benekter likevel å ha følt seg presset.

— Det var Norsk Industri som tok kontakt med meg. De reagerte på ordbruken til forskerne, og det har jeg forståelse for. Jeg ville klargjøre at ordbruken og intervjuet i Dagens Næringsliv sto for forskernes regning. Når det gjelder NHO var det jeg som tok kontakt med Anniken Haugli, sier hun til [Khrono](#).

— *Direktør Sunde i Norsk Industri fikk lese gjennom innlegget ditt før publisering. Hvorfor lot du ham gjøre det?*

— Jeg ville informere ham om hva jeg tok med i innlegget før det sto på trykk. Jeg vil presisere at dette ikke var fordi jeg følte meg presset. Det var mitt initiativ for å understreke ansvaret for debattklimaet. Det handlet om form, ikke om å ytre seg. Jeg ville oppfordre til en god og faglig debatt.

Hun benekter at hun følte seg presset.

— Nei, jeg opplevde det ikke som et press.

Men styret ved NTNU har ikke tenkt til å la saken ligge.

Ansattrepresentant Aksel Tjora i NTNUs styre opplyser at han har tatt initiativ til en innkalling til et ekstraordinært styremøte. Ansattrepresentantene Ingrid Bouwer Utne og Bjørn Skallerud er med på initiativet.

— Vi har i innkallinga bedt styreleder om å gjøre det offentlig at en innkalling er sendt siden saken er av offentlig interesse, skriver Tjora i en e-post til [Khrono](#).

Styreleder Remi Eriksen bekrefter.

— Det kalles inn til ekstraordinært styremøte ved NTNU så snart vi har funnet et tidspunkt hvor styret kan samles for å gjennomgå saken, sier han.

Kjemekraftskandalen: Norsk Industri presset NTNU-rector til å kritisere egne forskere

Skjerm bilde fra Universitetsavisa.

Dette er en kommentar.

Norsk industris møkkete spill.

Norge er blitt et land hvor mektige særinteresser kan bestille kritikk fra rektorer når forskere uttaler seg i strid med hva særinteressene ønsker.

Det høres ille ut, men hør: Offentligheten har etter sommeren fått et etterlengtet innblikk i interesseorganisasjonen Norsk Industri, den mektigste organisasjonen i NHO.

Det første innblikket fikk vi da det ble avslørt hva Erna Solbergs mann hadde gjort i arbeidstiden: [Handlet aksjer omtrent like ivrig som en bulemiker sluker sukkertøy i en godtebutikk.](#)

Sindre Finnes var angivelig ansatt i Norsk Industri som tallknuser, men han har også vært [lobbyist](#) og trader.

Ettersom det er umulig at Sindre Finnes har vært en spesielt produktiv ansatt, har mange av oss lurt på hvorfor Norsk Industri valgte å beholde ham?

Mange har hevdet at grunnen er at han er ektemannen til en fremtidig statsminister og en av de viktigste opposisjonspolitikere, og derfor er han selvfølgelig uvurderlig for en lobbyorganisasjon.

Men i Norge har vi en tendens til å ikke lytte til sladder. Vi er et lite land, vi kjenner hverandre, og vi stoler på at ektepar klarer å skille mellom jobb og privatliv. Vi har også stor tillit til at mektige organisasjoner som Norsk Industri tar samfunnsansvar og opptrer ærlig.

Den tilliten har de nå misbrukt.

Tidligere har jeg beskrevet hvordan Norsk Industri, Fornybar Norge og NHO kjøpte et bestillingsverk fra Rystad Consulting. Oppgaven var klar: Legg kjernekraft dødt, slik at vi kan få mer vindkraft til havs og til lands, koste hva det koste vil, og uansett hva strømkunder, skattebetalere eller kommuner måtte ønske.

Det haster: Mer av alt, raskere, som den famøse Energikommisjonen kom frem til.

Nå viser det seg at det er enda verre enn vi trodde.

Da forskere ved NTNU kritiserte Rystads rapport, gikk rektor Anne Borg ved NTNU imot dem.

Hun anklaget dem for å ha en uhensiktsmessig tone som ødela debatten.

Universitetsavisa ba om innsyn i Borgs tekstmeldinger, og disse viser at det var Knut Sunde, direktør for bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri, som presset henne til å kritisere forskerne offentlig.

Norsk Industri har altså en direktør som først bestiller en rapport med en forutbestemt konklusjon, og når forskere kritiserer rapporten, engasjerer han ikke i en saklig debatt, men får forskernes overordnede til å kritisere dem.

Det er usmakelig. For å si det mildt.

Norsk Industris mangeårige leder Stein Lier Hansen annonserte nylig at han slutter ved nyttår.

På vei ut døren kan han gjøre en tjeneste for arbeidsgiveren sin: Nemlig å sparke Knut Sunde.

**INYHETER TRENGER DIN STØTTE. [TEGN ABONNEMENT](#) ELLER STØTT OSS PÅ
VIPPS 763291 BANK 1506.80.92768 ELLER [PAYPAL](#)**

En hodeløs håndtering av atomkraftdebatten

2023-12-09

Optional[© Aftenposten]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

2

Lørdag 9. desember 2023 Aftenposten

Lørdag
9. desember
2023

Leder & kommentar

Aftenposten

Grunnlagt 1860
Av Chr. Schibsted

Aftenposten
arbeider etter
Vær Varsom-plakatens
regler for god presseetikk.

Trine Eilertsen
Sjefredaktør

Tone Tveøy
Strøm-Gundersen
Nyhetsredaktør

Kjetil B. Alstadheim
Politisk redaktør

Lillian Vambheim
Featureredaktør

Cecilie Asker
Kulturredaktør

Erik Tornes
Debatredaktør

Morten Andersen
Utviklingsredaktør

Audun Solberg
Redaktør avis og forlag

Leder

En hodeløs håndtering av atomkraftdebatten

Rektoren ved NTNU i Trondheim, Anne Borg, trakk et ordentlig i salaten denne uken. Hun kastet seg inn i den eneriske debatten om atomkraft i Norge. Med skarp kritikk av egne forskere.

Jonas Kristiansen Noland og Martin Nøland Hjelmeland hadde nemlig tillatt seg å kalle en rapport for et «bestillingsverk». Rapporten fra Rystad Energy konkluderer med at atomkraft neppe er realistisk i Norge på et par tiår.

Ettersom rapporten er bestilt av NHO, kalte forskerne rapporten et «partisinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt» i et intervju med Dagens Næringsliv. Dette fikk rektor Borg til å reagere. Hun tok «sterk avstand» fra karakteristikkene. I et debattinnlegg skrev hun: «Jeg ønsker å understreke at utsegnene i artikkelen er en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU. Det må stå for Nølands og Hjelmelands regning.»

Dette er meget spesielt fra en rektor ved et norsk universitet.

Forskere er frie, heldigvis. Og joda, karakteristikkene er harde. De er ikke spesielt godt begrunnet i det aktuelle intervjuet. Men NTNU som institusjon skal ikke «stå inne for» hvordan forskerne ordlegger seg. Dette burde være helt elementært for en rektor.

Nå kan det hende at hennes dømmekraft

er blitt påvirket. Hun har omsider beklaget. Det skjedde etter at Universitetsavisa skrev om hennes utbredte kontakt nettopp med NHO i denne saken. I tekstmeldinger til NHOs visedirektør Anniken Hauglie skrev Borg at uttalelsene «ikke er gjort på vegne av NTNU». Norsk Industris Knut E. Sunde skrev til henne at «nå ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen». Det trengte ikke NHO-foreningen. Ledelsen valgte dessverre å gå ut selv.

For Borg burde ha svart at ledelsen ved NTNU hverken kan eller skal svare for hva enkeltforskere mener på sine forskningsfelt. Denne trangen til å holde en institusjon ansvarlig for hva enkeltakademikere mener, er bekymringsfull. Man må forvente at en rektor er en motvekt til dette.

NHO har åpenbart trykket på for å få NTNU-rektoren til å ta avstand. Til alt overmål fikk Sunde også lese gjennom innlegget til Borg før det ble sendt til DN.

Det er lov å gjøre feil. Men det tok to dagers ganske presis kritikk før Borg innså at hun hadde gjort nettopp det. Håndteringen vitner om, som yringsfrihetsjurist Anine Kierulf påpekte, en manglende forståelse for både hva et universitet er og hva frie forskere er.

Det er ganske urovekkende for en universitetsrektor.

Det er lov å gjøre feil. Men det tok to dagers ganske presis kritikk før Borg innså at hun hadde gjort nettopp det.

Sagt i uken

Kvart år når skatelistene blir offentliggjorte, er det fleire som får telefon frå nokon på Firda om dei ønskjer å kommentere på kva dei tente eller hadde i inntekt i fjor. Mange svarar nei. Bladet Firda kommer likevel til å fortsette med denne ringingen.

Store lepper og store kinnbein er helt ut nå. Adresseavisen har intervjuet ekspert.

Det er kvener, hundeeiere, folk med dobbeltnavn, haldensere, sydenturister, folk fra Gjøvik, finmarkinger, nynorskbr-

kere, navere og tjukkaser, for å nevne noen. Nettavisen lister opp grupper som har latt seg krenke av den finske skribenten Sanna Sarromaas artikler.

Og hvor var Bymiljøetaten da Rema 1000 hadde julebord for 400 medarbeidere, med konsert i Kampen kirke, og plasserte ni gigantiske turistbuser – alle parkert episk ulovlig og uten tillatelse – slik at det okkuperte all normal ferdsel på Kampen? Jeg så ikke en eneste parkeringsvakt. Men for andre skrives det ut parkeringsbater i hytt og vær, påpeker en nå tydelig irritert (og selv

botlagt) politisk redaktør Eirik Mosveen i Avisa Oslo.

En nisse ble stjålet fra en hage i Alta onsdag. I løpet av en times tid hadde politiet sporet opp tyven og levert den tilbake til eieren. Politiet ga ingen detaljer om nissen, som hvor stor den er eller lignende, melder NTB.

Den norske kirkes forkynnelse kan gi mennesker et falskt håp om frelse. Pastorene Alf Kåre Dalsbø og Steinar Lofnes advarer i Vårt Land. Ateister flest er trolig enige.

I arkivet

MANGE JULEBØKER kommer i år etter jul.

Små opplag på grunn av papirrasjoneringen preger tuleratikken hos bokhandlerne

• Aftenposten, 9. desember 1943: Papirrasjonering under annen verdenskrig gjorde at bøker måtte trykkes i små opplag. Folk kastet seg over det som fantes og bokhandlerne i Oslo var utsolgt på rekordtid.

Rektor får refs

Klassekampen. 09.12.2023. Side: 10-11

Aleksander Åsnes

Rektoren ved NTNU kritiserte egne forskarar i eit lesarinnlegg som NHO fekk lese før det vart sendt.

«Bestillingsverk». Det kalla forskar Jonas Nøland ein rapport om kjernekraft frå Rystad Energy, da han vart intervjuet av Dagens Næringsliv (DN) førre veke.

Nøland og forskarkollegaen Martin Hjelmeland uttrykte seg sterkt kritisk til det faglege grunnlaget bak rapporten. Rapporten var bestilt av NHO, Norsk Industri og Fornybar Norge. Den konkluderte med at kjernekraft i Noreg var så dyrt at det ikkje var ein god energiform for Noreg de neste åra.

Nøland og Hjelmeland har også publisert ein rapport om kjernekraft med motsett konklusjon av den frå Rystad Energy.

Nokre dagar seinare skreiv Anne Borg, rektor ved Norges teknisk-vitenskapelige universitet (NTNU), eit lesarinnlegg i DN. Der kritiserte ho forskarane og understreka at dei ikkje uttalte seg på vegner av universitetet.

Torsdag avslørte Universitetsavisa at Borg hadde tett kontakt med Norsk Industri-direktør Knut Sunde før ho skreiv lesarinnlegget. Sunde fekk også lese igjennom det.

I ei tekstmelding til Borg skriv Sunde: «Jeg ser fram til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen».

Også NHO-direktør Anniken Hauglie melda med Borg før rektoren sende frå seg lesarinnlegget.

– Oppsiktsvekkjande

Forskar Jonas Nøland seier til Klassekampen at han er overraska over det som har kome fram.

– Vi tykkjer det er veldig oppsiktsvekkjande at dei som

har bestilt den rapporten vi kritiserte, i ettertid går til vår rektor for å leggje press på henne for å kritisere oss. Det var kanskje feil ordval av oss å bruke omgrepet bestillingsverk om rapporten, men no framstår det jo som vi får bestillingsrefs frå rektor på NTNU, seier han.

Nøland er bekymra for at dette kan gjere det vanskelegare for andre forskarar å uttale seg offentleg.

– Eg har fleire kollegaer som ikkje er glade i å uttale seg offentleg, og som vegrar seg for å vere med i debatten om energipolitikk. Då trur vi at det kan ha ein nedkjølande effekt på den offentlege debatten at rektor går ut og refsar oss offentleg etter eit lesarinnlegg, seier han.

Etterlyser diskusjon

Nøland understrekar at dei i ettertid har skjønna at omgrepet bestillingsverk var feil ordval. Han meiner

likevel at resten av innhaldet i innlegget står seg godt, og undrar seg over kvifor Norsk Industri og NHO ikkje tek fatt i det faglege i kronikken.

Nøland meiner og at denne saka syner det problematiske med at det er så tette band mellom NHO og NTNU.

– Vi trur generelt at det er eit problem at det oppstår tette koplingar mellom universitet og pressgrupper som NHO. Eit universitet skal ikkje gå i flokk, slik næringslivet ofte gjer. Eit universitet er eit usemjefelleskap, seier han.

Har ikkje tid til intervju

Klassekampen har vore i kontakt med presserådgevaren til NTNU-rector Anne Borg, men ho hadde ikkje tid til intervju. Det har heller ikkje Knut Sunde i Norsk Industri, men han skriv i ein e-post til Klassekampen at han meiner at dei to forskarane brukte for lada ord i lesarinnlegget.

«For meg var det et poeng å påpeke overfor NTNUs rektor at jeg synes professoren i tilfellet atomkraftdebatten brukte unødvendig ladede ord, der det virket som han bevisst latterliggjorde andres meninger. Det skaper et uheldig debattklima», skriv Sunde.

Han understrekar at Norsk industri ikkje har konkludert med om kjernekraft er positivt for Noreg eller ikkje, men at dei meiner det ikkje er realistisk før tidlegast slutten av 2040.

Viseadministrerande direktør i NHO Anniken Hauglie seier til Klassekampen at ho reagerte på kommentarane til dei to forskarane.

– Forskarar må kunne seie kva dei vil, men generelt sett er det meir opplysender om ein argumenterer fagleg, framfor å gå på prosess og person. Sistnemnde form bidreg ikkje til noko auka fagleg innsikt for oss som er ute etter nettopp det.

– Forstår ikkje

Jussprofessor Anine Kierulf har leia eit offentleg utval som såg på akademisk ytringsfridom, og ho er knallhard i sin kritikk mot Anne Borg.

– Her syner NTNU-rectoren at ho ikkje forstår kva eit universitet er, og det er jo urovekkande med tanke på at ho leiar landets største. Ho ser også ut til å ikkje forstå kva frie forskarar er, og kva deira rolle i eit samfunn er.

– Det var sterke ord?

– Ja, men at forskarar snakkar på eigne vegner, og ikkje på vegner av universitetet, det er på innføringskurs i akademia.

Kierulf meiner rektoren har gått langt over grensa.

– Eg som akademikar kan gjerne skrive eit lesarinnlegg der eg kritiserer andre forskarar, og argumenterer mot dei. Når du er arbeidsgjevar og sjefen til desse forskarane, så handlar det om rolleforståing.

Kierulf peiker på at Borg i sitt lesarinnlegg gjer det klart at ho uttalar seg som sjefen deira.

– Det ville ha vore utfordrande på kvar ein arbeidsplass, men på ein akademisk institusjon er det særskilt utfordrande fordi det kan bidra til at nokre får mindre lyst til å ytre seg i det offentlege.

I Universitetsavisa har Anne Borg beklaga at ho kritiserte forskaranes ordval. Ho skriv til avisa at ho ynskja å sette fokus på behovet for eit godt debattklima i faglege diskusjonar, ikkje avgrensa deira rett til å ytre seg. Ho seier at ho ikkje følte seg pressa av NHO til å svare forskarane.

Rystad-rapporten

På oppdrag frå NHO laga Rystad Energy ein rapport om kjernekraft og potensialet til kjernekraft i Noreg.

To forskarar ved NTNU kritiserte rapporten, og meinte at den var fagleg svak. Rektor ved NTNU gjekk ut med ein offentlig refs av dei to forskarane.

Optional[© Klassekampen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

NTNUs forskere har full ytringsfrihet, understreker rektor / NTNU's researchers have full freedom of expression, emphasizes the rector

Alle ansatte 09.12.2023 Av Jan Erik Kaarø

NTNUs styre blir kalt inn til et ekstraordinært møte, etter ønske fra de tre representantene for vitenskapelig ansatte, Aksel Tjora, Bjørn Helge Skallerud og Ingrid Bouwer Utne. Tidspunkt for møtet er ikke fastsatt.

Tema for møtet blir rektor Anne Borgs kritikk av to forskere i et innlegg i Dagens næringsliv på tirsdag, og hennes kontakt med ledere i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) om samme sak.

I dag har rektor sendt følgende leserinnlegg til medier som har skrevet mye om saken;

NTNUs forskere har full ytringsfrihet

Min ytring om uttalelsene til NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland i Dagens Næringsliv 5. desember har ført til diskusjon. Enkelte har oppfattet mine uttalelser som en begrensning av ytringsfriheten ved NTNU. Jeg ser at debatten er berettiget. Nøland og Hjelmeland er selvsagt i sin fulle rett til å fremføre sine synspunkter på den måten de mener er best. Jeg beklager at jeg kritiserte forskernes ordbruk.

Å diskutere og delta i offentlig debatt er en viktig del av samfunnsoppdraget til NTNU. Hensikten med mitt innlegg var å sette søkelyset på behovet for et godt og respektfullt debattklima i faglige diskusjoner. Dette er spesielt viktig i kontroversielle saker. Kierulf-rapporten om akademisk ytringsfrihet, som kom i fjor, satte fokus på viktigheten av et godt ytringsklima. Jeg er glad for at vi har stor takhøyde i akademia, der det også er rom for å kritisere rektorer.

NTNU samarbeider tett med mange aktører i arbeidslivet. En absolutt forutsetning i dette samarbeidet er at partene skal opptre uavhengig. Det er riktig at jeg hadde kontakt med NHO før innlegget ble publisert i DN, men dette påvirket verken at jeg skrev, eller hva jeg skrev.

Avslutningsvis vil jeg poengtere at jeg burde ha kontaktet de to forskerne før innlegget ble publisert. Det er en lærdom jeg tar med meg videre. Jeg har invitert dem til en samtale, og ser fram til en god prat.

Anne Borg
Rektor NTNU

NTNU's researchers have full freedom of expression, emphasizes the rector

NTNU's board is called to an extraordinary meeting, at the request of the three representatives for academic staff, Aksel Tjora, Bjørn Helge Skallerud and Ingrid Bouwer Utne. The time for the meeting has not been set.

The topic of the meeting will be rector Anne Borg's criticism of two researchers in an article in the newspaper Dagens næringsliv (DN) on Tuesday (*in Norwegian*), and her contact with leaders in the Norwegian Confederation of Business and industry (NHO) about the same issue.

Today, the rector has sent out the following letter to the newspapers which has covered the matter most extensively;

NTNU's researchers have full freedom of expression

My readers letter about the statements of NTNU researchers Jonas Kristiansen Nøland and Martin Nødland Hjelmeland in Dagens Næringsliv on 5 December has led to discussions. Some have perceived my statements as a limitation of freedom of expression at NTNU. I see that the debate is justified. Nøland and Hjelmeland are of course fully entitled to present their views in the way they think is best. I apologize for criticizing the researchers' use of words.

Discussing and participating in public debate is an important part of NTNU's mission. The purpose of my post was to put the spotlight on the need for a good and respectful debate climate in professional discussions. This is particularly important in controversial topics. The Kierulf report on academic freedom of expression, which came out last year, focused on the importance of a good expression climate. I am glad that we have a high ceiling in academia, where there is also room to criticize rectors.

NTNU collaborates closely with many actors in business and industry. An absolute prerequisite in this collaboration is that the parties must act independently. It is true that I had contact with NHO before the article was published in DN, but this did not affect either the fact that I wrote, or what I wrote.

I would also like to point out that I should have contacted the two researchers before the readers letter was published. It is a lesson I will take with me further. I have invited both to a conversation, and I look forward to a good chat.

*Anne Borg
Rector NTNU*

Når må bilen din på **EU-kontroll?**

Sjekk hvilken dato din bil må på kontroll, og få oversikt over verksted som utfører EU-kontroll.

[SJEKK DIN BIL HER →](#)

Innherred

Leder →

Kulturproblem ved NTNU?

Espen Leirset

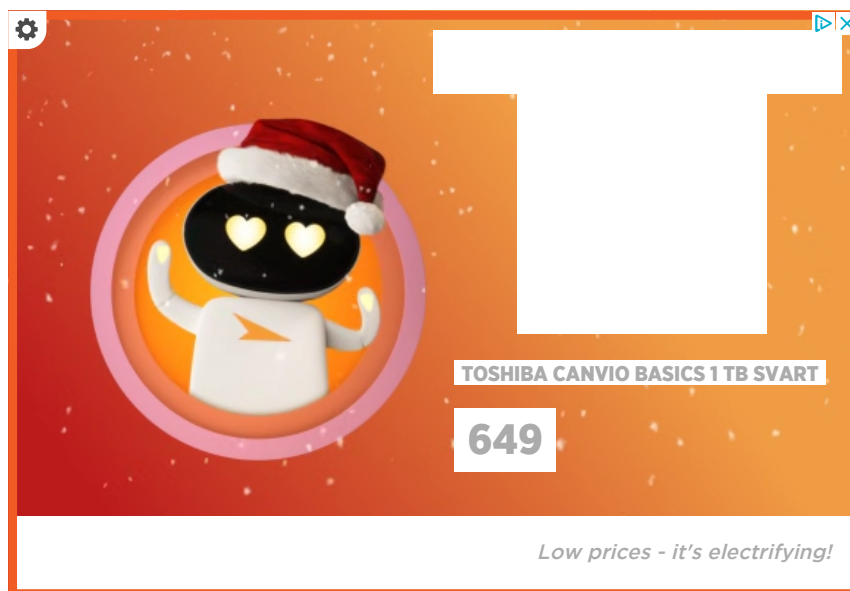
Oppdatert: 1 time siden

Du leser nå en lederartikkel. Den uttrykker Innherred sin mening.

Rektor Anne Borg står i storm etter at hun refset egne forskeres ordbruk. Det kan dessverre se ut som NTNU har et kulturproblem, som Anne Borg bør ta på stort alvor.

Rektoren har dummet seg ut ved å irrettesette egne forskere. Nå skal hun bøte på skaden ved å møte dem under fire øyne. Dette er betenkelig. Det er lite som har mer avkjølingseffekt for en samfunnsdebattant enn å bli kontaktet av sin rektor fordi hun reagerer på debattantens ordvalg. En leder ved et universitet bør ikke ha noe behov for å «ta en prat» med forskere som har debattert i offentligheten.

ARTIKKELEN FORTSETTER UNDER ANNONSEN

TOSHIBA CANVIO BASICS 1 TB SVART

649

Low prices - it's electrifying!

Ansattes ytringsfrihet har også vært aktuelt ved Nord universitet. Dette er i ferd med å bli et vanlig problem ved universiteter i den vestlige verden. Rammene for å ytre seg blir stadig klammere. Å uttale seg utenfor det rådende konsensus er vanskelig. Særlig innen tema som klima, kjønn og ulike identitetsspørsmål. Vitenskapshistorien er full av eksempler på at det trengs forskere som uttaler seg utenfor den etablerte enigheten. NTNU har gjennom den såkalte Eikrem-saken vist at de har et umodent syn på ansattes ytringsfrihet.

Ansattes yringsfrihet er et problem ved stadig flere universiteter. Dessverre ser det ut som NTNU er blant de som har et kulturproblem, skriver redaktør Espen Leirset.

I denne debatten går det en konfliktlinje mellom de som vil prioritere vindkraft, og de som mener Norge bør vurdere kjernekraft. Det er sterke økonomiske interesser i det grønne skiftet. Derfor er det behov for en maktanalyse av debatten for å forstå de ulike posisjonene. Dessverre ser NTNUs rektor ut til å være lite bevisst dette. Istedet logrer hun for Norsk Industri, som representerer bedrifter med sterke økonomiske interesser i det grønne skiftet og særlig vindkraft.

Fredag denne uka blir det ekstraordinært styremøte ved NTNU, hvor styret skal vurdere rektor Anne Borgs håndtering av saken. Enkelte krever nå rektorens hode på et fat. Det finnes trolig en vei ut av Borgs utføre. Det er å etablere et kompetansehevingsprogram for ledere ved NTNU som har yringsfrihet for ansatte som tema. Det må settes på dagsorden i hele organisasjonen. Dersom rektor Anne Borg skal ta problemet hun har rotet seg opp i på alvor, bør hun hyre på Anine Kierulf eller andre eksperter på akademisk frihet til seminar for sine ledere. Slik kan Borg bidra til å løse tillitskrisen NTNU står oppe i.

Publisert: mandag 11. desember 2023 kl. 10:58

Oppdatert: 1 time siden

UTFORSK TEMA:

YTRINGSFRIHET

ANINE KIERULF

NTNU

NORSK INDUSTRI

NTNU-ansatte fikk offentlig kritikk av rektor – føler seg dolka i ryggen

Sjefen for Norges største universitet kritiserte to av sine egne forskere i et leserinnlegg. Nå har styret kalt inn til ekstraordinært møte.

FIKK KRITIKK: Da Jonas Kristiansen Nøland og en kollega omtalte en rapport om atomkraft i Norge som et bestillingsverk, blei det bråk.
FOTO: STIG A. LARSSÆTHER / NTNU

[Sverre Lilleeng](#) Journalist

[Morten Karlsen](#) Journalist

Publisert i dag kl. 14:47 Oppdatert for 3 timer siden

– Det oppleves som å bli dolka i ryggen.

Det sier førsteamanuensis Jonas Kristiansen Nøland ved NTNU.

Han har de siste ukene fått offentlig kritikk for hvordan han har ordlagt seg. Så har han fått ei unnskyldning fra sjefen sin, NTNU-rektor Anne Borg. [Universitetsavisa](#) har fulgt saken tett.

Det starta med en nyhetssak i Dagens Næringsliv. Der sa forskerne Nøland og Martin N. Hjelmeland ved NTNU at en [ny rapport om kjernekraft var et «bestillingsverk»](#).

Rapporten, som var laga for NHO, konkluderte med at kjernekraft ikke var et godt alternativ for Norge.

Forskerne ved NTNU var helt uenige i det. For nesten samtidig [hadde de publisert en annen rapport](#) som var blitt fagfellevurdert. Den kom til motsatt konklusjon.

– Vi synes det er trist at norsk energipolitikk skal la seg påvirke av partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt av Fornybar Norge, sa Hjelmeland til DN.

Da rykka NTNU-rector Anne Borg ut.

Anne Borg er rektor ved Norges største universitet.

FOTO: THOMAS HØSTAD / NTNU

Kritiserte ansattes utspill

Borg skreiv [et leserinnlegg i DN](#) og sa at NTNU-forskerne «har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for».

Denne uka avslørte Universitetsavisa at rektoren [sendte leserinnlegget sitt til en direktør i Norsk Industri før det kom på trykk](#).

Avisa kunne fortelle at Norsk Industri, som er en del av NHO, i meldinger til rektoren ønska at ledelsen i NTNU skulle gå ut og kommentere dette «ellers må vi etterlyse ledelsen».

Borg skreiv ifølge den samme saken i en meldingstråd med Norsk Industri at «akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen».

Rektoren skreiv også meldinger med sjefen i NHO for å fortelle at universitetet ville følge opp «uttalelser fra enkeltansatte».

Dermed har det blussa opp en debatt om ytringsfrihet for norske forskere.

NTNU-forsker Nøland mener at rektors rolle er å forsvare forskernes rett til å si det de mener.

– Jeg opplever ikke at hun gjorde det, når hun i stedet har kontakt med mektige, pengesterke krefter.

Enkeltilfelle eller ukultur?

Han sier at han sjøl blei prega av utspillet til den øverste sjefen sin, og at han ikke har tillit til henne nå. Samtidig vil han fortsette å si hva han mener.

- Det vi er mer redd for er den nedkjølede effekten det kan ha på andre forskere.

NTNU samarbeider med blant andre NHO.

FOTO: PER HENNING / NTNU

Nøland mener NTNU har vært flinke til å skaffe seg et nettverk med det private næringslivet. Blant annet gjennom et [samarbeid med NHO](#).

- Så har man kanskje ikke sett alle de dilemmaene det er ved pengeinteressene som er knytta til NTNU, og hva disse kan bety for hvordan man opptrer.

Kollegaen Martin N. Hjelmeland synes hele saken er absurd.

- Jeg er skuffa over at det ser ut til at rektor har løpt ærend for interesseorganisasjoner i en så viktig debatt om energi og kjernekraft. I slike debatter er akademisk ytringsfrihet essensielt, ikke ei utfordring.

Han legger til:

- Man kan jo lure på om dette er et enkelttilfelle, eller del av en ukultur.

Rektor Anne Borg har nå beklaga at hun kritiserte hvordan hennes ansatte formulerte seg. Hun avviser overfor NRK at hun følte seg pressa av noen til å skrive innlegget, og sier også at dette var et enkelttilfelle. Hun understreker at hun skreiv det på eget initiativ.

Du kan lese hele intervjuet med Anne Borg nederst i saken.

Ekstra styremøte

- Det hører ingen sted hjemme, rett og slett, sier Aksel Tjora. Han er en av styrerepresentantene for de vitenskapelig ansatte ved NTNU.

Han er kritisk til hvordan rektor Anne Borg har opptrådt de siste par ukene.

Aksel Tjora er professor i sosiologi og ansattrepresentant i styret til NTNU.

FOTO: KJARTAN OVESEN / NRK

- At du tar dialogen med aktører i industrien i stedet for å stå opp for ansatte ved NTNU, det bryter med alle mulige forventninger til hva en rektor skal gjøre i en sånn situasjon.

Rektor Borg sier hun tar dette til etterretning.

- Norsk Industri tok kontakt med meg fordi de reagerte på ordbruken. Det har jeg forståelse for, og jeg ønska å klargjøre at ordbruken og formen i saken i DN sto for forskernes regning. Det kunne jeg helt sikkert ha gjort på en annen måte, sier hun.

Mener rektor må gå av

En av de som har vært mest kritisk til Anne Borg er professor Jon Olaf Olausen. På Facebook skriver prodekanen ved NTNU Handelshøyskolen at Borg må gå av.

Professor Jon Olaf Olaussen mener sjefen til de NTNU-ansatte burde forsvare de ansattes rett til å si hva de vil.
FOTO: NTNU

Til NRK sier Olaussen at Borg er med på å svekke folks tillit til universitetene.

- **Det aller mest grunnleggende for en rektor ved et universitet er å ha kontroll på dette med akademisk ytringsfrihet. Det viser hun ganske klart at hun ikke har, og det kan hun ikke feile på.**

Saka skal diskuteres på et ekstraordinært styremøte fredag 15. desember, bekrefter styreleder Remi Eriksen til Adresseavisen.

De skriver at saka også blir tatt opp i Stortinget.

Sivert Bjørnstad (Frp) krever svar fra statsråd for høyere utdanning Sandra Borch, ifølge avisa.

- **Jeg beklager**

Lørdag ettermiddag [skreiv rektor Anne Borg et nytt leserinnlegg](#). Denne gangen i Universitetsavisa, for å si at forskere ved NTNU har full ytringsfrihet.

– Nøland og Hjelmeland er selvsagt i sin fulle rett til å fremføre sine synspunkter på den måten de mener er best. Jeg beklager at jeg kritiserte forskernes ordbruk, skriver rektoren.

I et intervju med NRK søndag ettermiddag sier hun at hun ikke vil spekulere i om styret burde ha tillit til henne. Hun har heller ingen kommentar til Olaussens påstand om at hun svekker folks tillit til universitetene.

FOTO: THOMAS HØSTAD / NTNU

– *Hva betyr akademisk ytringsfrihet for deg?*

– Akademisk ytringsfrihet for meg betyr at en skal kunne uttale seg fritt rundt ulike faglige spørsmål, med utgangspunkt i sin faglige bakgrunn.

– *Du skreiv ifølge [Universitetsavisa i en meldingstråd med Knut Sunde i Norsk Industri](#) at «akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen». Hva mener du med det?*

– Jeg skjønner hva du spør om. Det som jeg ønsket å understreke var å få et godt debattklima basert på faglige vurderinger og perspektiver. Og så har jeg jo også blitt irettesatt i så måte etterpå. Det tar jeg til meg.

– *Hvordan er akademisk ytringsfrihet ei utfordring, som du skriver?*

– **Nei, det er ingen utfordring, sier jeg. Det er ikke det. Jeg skjønner at den kan forstås sånn, den formuleringa.**

I en e-post søndag kveld legger hun til:

– Det var ment som en presisering til Sunde, vi kan ikke bruke samme regelverk som Norsk Industri ved en akademisk institusjon.

Borg sier også at:

– Denne saken har bidratt til mye diskusjon, og den diskusjonen har vært viktig og riktig i etterkant av det her, og jeg har beklaget hvordan det her har kommet ut.

Les hele intervjuet med NTNU-rector Anne Borg

– *Hvorfor beklager du nå kritikken av hvordan forskerne ordla seg?*

– Som vi ser, så har det jo gått en stor debatt, og jeg har reflektert. Den debatten som har kommet i etterkant av innlegget mitt, den er berettiga. Min hensikt var å understreke behovet for et godt debattklima, men uttalelsene mine blei isteden oppfatta som at jeg forsøkte å begrense ytringsfriheten ved NTNU. Derfor har jeg beklaget at jeg kritiserte de ordene som forskerne brukte. De er jo selvfølgelig i sin fulle rett til å formulere seg på den måten de mener er best.

– *Hvorfor sendte du leserinnlegget ditt til Norsk industri før du sendte det til Dagens Næringsliv?*

– Jeg ønska å informere direktør (Knut, journ. anm) Sunde om hva jeg tok opp i innlegget mitt, før det sto på trykk. Rett og slett. Og så ønska jeg også å forsikre meg om at jeg hadde forstått hovedessensen fra Rystad-rapporten, som ikke var tilgjengelig på det tidspunktet, sånn at det var riktig formulert i forhold til hvilke vurderinger de hadde gjort.

– *Det forklarer ikke hvorfor du sendte leserinnlegget ditt til Norsk industri, sånn at de fikk lese gjennom og komme med eventuelle kommentarer før du, som rektor ved Norges største universitet, sendte det til Dagens Næringsliv?*

– Ja, som jeg sa: Jeg ønska å informere Sunde. Som det framgår av en del av det som har vært oppslag, har jeg i denne prosessen også hatt noen samtaler og noen SMS-utveksling med Knut Sunde. Derfor ønska jeg å informere han om hva jeg tok opp i innlegget, før det sto på trykk.

– *Men hvorfor så du det som nødvendig å legge det på en måte til korrektur hos Norsk industri, før du sendte det videre til Dagens Næringsliv?*

– Det var ikke korrektur. Jeg ønska, som jeg allerede har sagt, å informere han om hva jeg tok opp i innlegget. Det har jo vært spørsmål om jeg har følt meg pressa i forhold til det her. Det har jeg ikke. Gitt den situasjonen som var, så ønska jeg å informere om at det kom. Og så burde jeg også ha informert de to forskerne, om at det kom.

– *Jonas Nøland sier at han i dagene etter utspillet ditt var redd for at han skulle si feil ord i sin kontakt med media. Hva er din kommentar til det?*

– Ja, det er jo beklagelig at han har følt det sånn. Som jeg sa så har jeg ikke ment å begrense ytringsfriheten til mine ansatte. Jeg har også invitert både Jonas Nøland og Martin Nødland Hjelmeland til et møte. Det har vi ikke fått tatt enda, men jeg ser fram til en prat med dem.

– *Nøland sier at din rolle som rektor er å forsvare forskernes rett til å si det de mener. Han opplever at du ikke gjorde det, når du i stedet har kontakt med mektige, pengesterke interesser. Hvordan vil du kommentere det?*

– NTNU samarbeider med mange aktører i arbeidslivet. En absolutt forutsetning i dette samarbeidet er at partene skal opptre uavhengig. Vi har en samarbeidsavtale med NHO, og det er normalt at vi holder hverandre orientert når den andre parten blir omtalt i hverandres mediasaker. Forskerne har rett til å si det de mener, min hensikt var å oppfordre til en konstruktiv tone i debatten. Det er særlig viktig i debatter om kontroversielle temaer. Så stemmer det at jeg hadde kontakt med NHO før innlegget ble publisert i DN, men jeg ble ikke presset til å skrive leserinnlegget. Det ble skrevet på mitt eget initiativ. Denne misforståelsen ser jeg frem til å få oppklart opp når jeg treffer de to forskerne.

– *Hva er din kommentar til at en av dine ansatte føler seg dolka i ryggen?*

– Ja, som jeg sa så beklager jeg at jeg kritiserte de ordene som forskerne brukte. De er i sin fulle rett til å formulere seg på den måten de mener er best. Mitt innlegg var ment å understreke behovet for et godt

debattklima.

– *Hvordan blir det et godt debattklima ved at rektoren går inn og mener noe om hva hennes egne ansatte skal si, og hvilken måte de skal formulere seg i media?*

– Ja som jeg sa, det er jo ikke min intensjon at det skulle bli sånn, og så ser jeg jo at dette har falt uheldig ut. Det er jo derfor jeg også har beklaga det her. Det skal være en faglig debatt, og det har jo vært en diskusjon om i hvilken grad en rektor skal uttale seg. Det kunne sikkert vært gjort på et helt på en helt annen måte.

– *Martin N. Hjelmeland sier han sleit med å få sove etter å ha lest hvilken SMS-kontakt du har hatt med folk NHO og Norsk industri. Hva tenker du om det?*

– Nei det er jo ikke bra, slett ikke bra. Vi får snakke om det, når vi møtes.

– *Han sier også at det kan se ut til at du har løpt ærend for interesseorganisasjoner i den viktige debatten om energi og kjernekraft. Hva sier du til det?*

– Jeg noterer meg hva han sier. Og så skal jeg snakke med han om det når jeg treffer han.

– *Et av styremedlemmene i styret ved NTNU, Aksel Tjora, sier at det at du tar dialogen med aktører i industrien i stedet for å stå opp for de ansatte ved NTNU, det bryter med alle mulige forventninger til hva en rektor skal gjøre i en sånn situasjon. Hva er din kommentar?*

– Jeg tar til etterretning hva det styremedlemmet sier, og så skal styret ha et ekstraordinært møte.

– *Hvorfor tar du dialogen med aktører i industrien før du står opp for dine egne ansatte og deres rett til å si hva de mener?*

– Norsk Industri tok kontakt med meg fordi de reagerte på ordbruken. Det har jeg forståelse for, og jeg ønsket å klargjøre at ordbruken, og formen i saken i DN, sto for forskernes regning. Det kunne jeg helt sikkert ha gjort på en annen måte.

– Så vil jeg bare presisere at NTNU samarbeider med mange aktører i arbeidslivet. En absolutt forutsetning i det samarbeidet er at partene skal opptre uavhengig. Det er helt riktig som du har påpekt at jeg har hatt kontakt med NHO før innlegget. Men jeg har lyst til å få lov å presisere at det hverken påvirket at jeg skrev, eller hva jeg skrev.

– *Jon Olaf Olaussen sier at det aller mest grunnleggende for en rektor ved et universitet er å ha kontroll på dette med akademisk ytringsfrihet. Det viser hun ganske klart at hun ikke har, og det kan hun ikke feile på, sier han. Hva er din kommentar?*

– Jeg noterer meg at Olaussen sier det. Så har jeg trådt feil, og så får en lære av sine feil, rett og slett.

– *Olaussen sier at du er med på å svekke folks tillit til universitetene ved at du blander deg inn i hvordan dine egne ansatte skal formulere seg. Hva er din kommentar?*

– Nei, jeg har ikke noen kommentar til det.

– *Han mener at du bør gå av, har du vurdert det?*

– Vi skal som sagt ha et ekstraordinært styremøte. Jeg er ansatt rektor. Jeg er ansatt så lenge styret har tillit til meg, så det er opp til styret å vurdere.

– *Mener du at de burde ha tillit til deg?*

– Det skal ikke jeg spekulere i.

– Hva betyr akademisk ytringsfrihet for deg?

– Akademisk ytringsfrihet for meg betyr at en skal kunne uttale seg fritt rundt ulike faglige spørsmål, med utgangspunkt i sin faglige bakgrunn.

– Du skreiv ifølge Universitetsavisa i en meldingstråd med Knut Sunde i Norsk Industri at «akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen». Hva mener du med det?

– Jeg skjønner hva du spør om. Det som jeg ønska å understreke var å få et godt debattklima basert på faglige vurderinger og perspektiver. Og så har jeg jo også blitt irettesatt i så måte etterpå. Det tar jeg til meg.

– Når du skriver at akademisk ytringsfrihet er en del av utfordringa? Hva mener du med det?

– Det jeg mener med det er at når en har akademisk ytringsfrihet, så skal den være faglig fundert. Jeg kan ikke si noe annet enn det. Akademisk ytringsfrihet er et grunnlag for virksomheten ved et universitet.

– Hvordan er det ei utfordring, som du skriver?

– Nei, det er ingen utfordring, sier jeg. Det er ikke det. Jeg skjønner at den kan forstås sånn, den formuleringa. Men akademisk ytringsfrihet handler om at vi skal kunne ha gode faglige debatter og ytringsfrihet basert på en faglig diskusjon. Det skal vi selvfølgelig ha, og det er ikke noe problem.

– Hva er da problemet, eller utfordringa, i den her sammenhengen?

– Nei, det er ikke noen utfordring. Og da må du lese det i lys av det jeg har sagt for øvrig om den saken. Denne saken har bidratt til mye diskusjon, og den diskusjonen har vært viktig og riktig i etterkant av det her, og jeg har beklaga hvordan det her har kommet ut. Det håper jeg også at en kan respektere.

I en e-post søndag kveld legger hun til:

– Det var ment som en presisering til Sunde, vi kan ikke bruke samme regelverk som Norsk Industri ved en akademisk institusjon.

– Bare noen dager før alt dette her skjedde, så [undertegna du en ny samarbeidsavtale med NHO](#). Hvordan har det samarbeidet og den undertegninga prega din håndtering av denne saken?

– Det har ingenting med denne saken å gjøre.

– Er denne kommunikasjonen med eksterne aktører rundt spørsmål om egne ansatte et enkelttilfelle, eller er en del av en ukultur?

– Enkelttilfelle.

Håper ikke andre forskere blir redde for å snakke

Sandra Borch er Norges forsknings- og høyere utdanningsminister, og til NRK sier hun det er viktig med akademisk ytringsfrihet.

– Jeg er veldig opptatt av at vi skal ha akademisk ytringsfrihet i Norge. Nå verner vi jo også mer om ytringsfriheten i den nye høgskole- og universitetsloven, så det er viktig.

Videre sier ministeren at det ikke er hennes jobb å gå inn å vurdere enkeltpersoner på institusjonene. Det er det institusjonene selv som må gjøre.

– Dette er det styret ved NTNU som håndterer, sier Borch.

– Frykter du andre forskere kan bli redde for å si sin mening?

– Det håper jeg ikke. Det er ytringsfrihet som har bidratt til mange suksesshistorier man ser i dag. Og forskere skal forske på det vi kanskje ikke tenker på daglig. Den frie forskningen er svært viktig.

Sandra Borch sier det er viktig med akademisk ytringsfrihet, og hun mener det fører til flere suksesshistorier.

FOTO: PÅL HANSEN / NRK

Publisert i dag kl. 14:47 Oppdatert for 3 timer siden

Ophavsrett NRK © 2023

Ansvarlig redaktør: Vibeke Først Haugen

Nettsjef: Hildegunn Soldal

Adressa 11.12.2023:

<https://www.adressa.no/nyheter/innenriks/i/EQ119o/slik-samarbeidet-ntnu-rektoren-og-nho-om-leserinnlegget-veldig-godt-skrevet-anne>

Slik samarbeidet NTNU-rektoren og NHO om leserinnlegget: «Veldig godt skrevet, Anne»

NTNU-rektoren skulle skrive innlegg med kritikk av egne ansatte. I en hittil ukjent e-post ba hun NHO-topp om råd, slik at innlegget hennes fikk fram «et tydelig nok signal».

FOTO: MARIANN DYBDAHL

STIAN WALLUM98 28 37 51

AAGOT OPHEIM 99 54 20 14

Publisert: 11. desember 2023 kl. 20:26 Oppdatert: 12. desember 2023 kl. 10:57

I samme e-post skriver NTNU-rektoren også:

«Det er ikke ofte jeg går sterkt ut, og jeg må helt sikkert tåle kritikk ift. ytringsfrihet, men det må en jo tåle».

«Veldig godt skrevet, Anne. Så tydelig både kan og bør du være», svarer bransje- og industripolitisk direktør i Norsk Industri Knut E. Sunde.

(Se hele e-post-utvekslingen lenger ned i saken)

Etter å ha kommunisert med Sunde skrev Anne Borg et [leserinnelegg](#) der hun tok avstand fra ordbruken til NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland.

De to NTNU-forskerne hadde kritisert rapporten «Kjernekraft i Norge», som Rystad Energy hadde laget på bestilling fra NHO, Norsk Industri og Fornybar Norge. De kalte rapporten bestillingsverk og «kjøpt og betalt».

Ny informasjon

Leserinnelegget fra rektor Borg har skapt stor debatt om akademisk ytringsfrihet. I en tidligere sak i [Universitetsavisa](#) kom det fram at Borg hadde hatt kontakt med NHO-topper før hun sendte inn leserinnelegget.

I et innsyn Adresseavisen har fått fra NTNU mandag kommer det fram ny informasjon om kontakten mellom NTNU-rektoren og Sunde i Norsk Industri.

Gjennom en rekke SMS-er diskuterer Borg og Sunde uttalelsene fra forskerne. Alle skjermdumpene i denne saken er fra innsynet gitt av NTNU.

Les hva Anne Borg sier om den omfattende kommunikasjonen lenger ned i saken.

Lovte Haugli å følge opp

Kommunikasjonen starter tirsdag 28. november, dagen etter at NTNU-forskerne har gått ut med kritikk mot Rystad-rapporten, som blant andre Norsk Industri hadde bestilt.

Det er Anne Borg som tar kontakt.

På formiddagen prøver Borg å ringe viseadministrerende direktør i NHO Anniken Haugli om saken. Hun sender melding når hun ikke får svar:

iMessage
tir. 28. nov., 12:13

Hei,
Det er Anne Borg fra NTNU som prøvde å ringe deg ifm DN-saken i går. Her er det uttalelser fra enkeltansatte som ikke er gjort på vegne av NTNU. Vi følger opp.
Mvh Anne

Levert

tir. 28. nov., 14:06

Hei Anne og takk for sist! Var opptatt da du ringte. Iom NHO ikke har tatt stilling til kjernekraft, hadde det vært interessant om de kunne peke på hva som er feil i Rystads rapport? Skulle gjerne også sett deres vurderinger av avfallshåndtering, regulatoriske forhold etc. Det kunne i alle fall bidratt mer konstruktivt i vår diskusjon i alle fall. Alt godt fra Anniken

FOTO: INNSYN FRA NTNU

Borg prøver også å få tak i Sunde, uten at det lykkes fordi Sunde er travelt opptatt.

«Utfordrende» akademisk ytringsfrihet

Senere tirsdag sender Sunde en skjermdump fra et Facebook-innlegg fra forsker Nøland.

Nøland er fortsatt kritisk til rapporten Norsk Industri har bestilt:

Agitering på sosiale medier også. Si fra hvis du vil ha vårt interne etikkregelverk for slikt til inspirasjon for justeringer...

tir. 28. nov., 21:04

Takk, vet at han er aktiv på sosiale medier. Akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen her i tillegg.

FOTO: INNSYEN FRA NTNU

«Agitering på sosiale medier også. Si fra hvis du vil ha vårt interne etikkregelverk for slikt til inspirasjon for justeringer», skriver Sunde til NTNU-rektoren.

Borg svarer:

«Takk. Vet at han er aktiv på sosiale medier. Akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen her i tillegg.»

«Ellers må vi etterlyse ledelsen»

To dager senere kommer det som kan framstå som en purring fra Norsk Industri:

FOTO: INNSYN FRA NTNU

Sunde viser til ny kritikk fra NTNU-forskeren og skriver at han ser fram til at «dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen».

Han får vite at NTNU jobber med et svar, at det har vært styremøte og at hun kommer til å sende Sunde leserinnlegget hun har skrevet til Dagens Næringsliv.

«Veldig godt skrevet, Anne»

I e-posten med leserinnlegget skriver Borg:

«Før jeg sender denne ytringen til DN, vil jeg gjerne at du tar en titt på om du synes det som står om Rystad-rapporten er greit og at det jeg skriver gir et tydelig nok signal.

Det er ikke ofte jeg går sterkt ut, og jeg må helt sikkert tåle kritikk ift. ytringsfrihet, men det må en jo tåle.

Hilsen Anne»

NHO-topp Sunde er fornøyd.

«Veldig godt skrevet, Anne

Så tydelig både kan og bør du være. Det er jo egentlig lett å forstå for alle at vi uansett jobbsted må være etterrettelige. Og behandle andre med et minstekrav av god oppførsel.

Igjen, takk

Knut»

«Ikke den som tar et hint»

Anne Borgs leserinnlegg ble publisert i [Dagens Næringsliv](#) 5. desember.

Der skriver hun blant annet at «NTNU-forskeres utsagn om Rystad Energy og kjernekraft har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU».

Det grønne skiftet er tjent med en sunn ytringskultur

NTNU-forskeres utsagn om Rystad Energy og kjernekraft har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU.

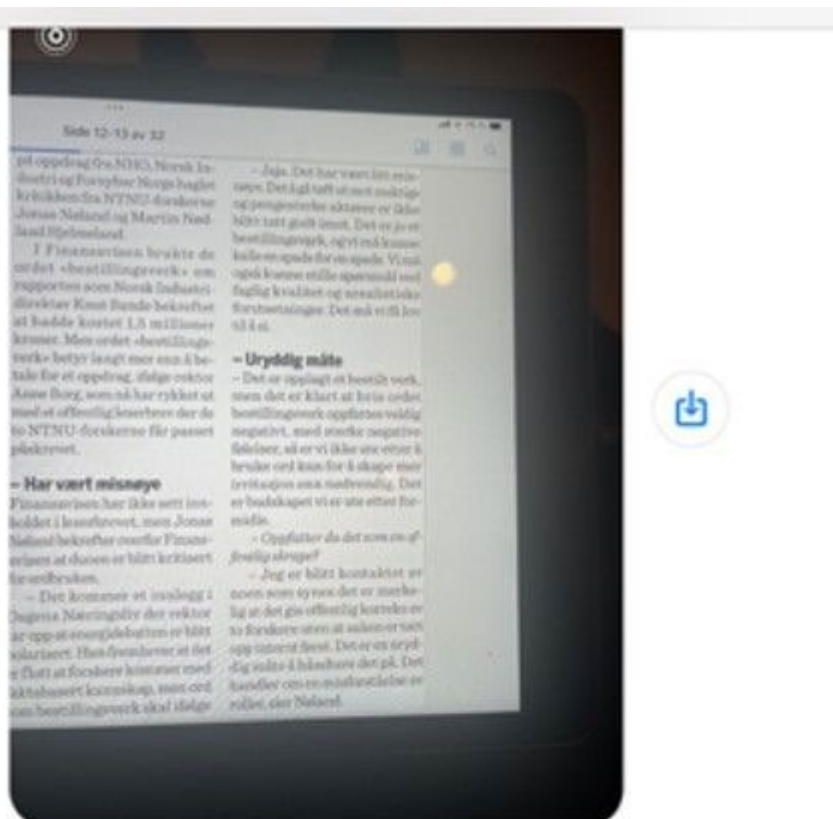
Ytringsfriheten står sterkt ved NTNU. Men det er også et viktig prinsipp at man ikke driver utilberlig omtale av meningmotstandere, skriver rektor Anne Borg. (Foto: Gorm K. Gaare)

FOTO: FAKSIMILE FRA DAGENS NÆRINGSLIV

Innlegget utløste massiv kritikk fra flere hold. Styremedlemmene fra de ansatte i NTNU har krevd ekstraordinært styremøte på grunn av kritikken Borg kom med mot sine egne forskere.

I etterkant av innlegget fra Borg sender Knut E. Sunde i Norsk Industri enda en oppfølging på SMS.

Nå viser han til et intervju med forskerne i Finansavisen.

Hei Anne. Jonas Nøland er ikke den som tar et hint 🙄. Omtaler fremdeles Rysstad som bestillingsverk. Fra Finansavisen onsdag. Lykke til

Hei Knut,
Se også universitetsavisa. Finansavisen ba om min ytring i dag.
JN blir fulgt opp når han er tilbake i Trh.
Tror faktisk han er i Dubai.
Mvh Anne

Levert

FOTO: INNSYN FRA NTNU

«Jonas Nøland er ikke den som tar et hint», skriver Sunde og er oppgitt over at rapporten fortsatt omtales som et «bestillingsverk».

Rektor Anne Borg svarer at JN (Jonas Nøland) «blir fulgt opp» når han er tilbake i Trondheim.

Nøland: Oppfattet det som refs

– Jeg opplevde det som refs, sier førsteamanuensis og kjernekraftforsker Jonas Nøland ved NTNU om debattinnlegget til Anne Borg.

Førsteamanuensis Jonas Nøland FOTO: NTNU

– Hvordan opplevde du unnskyldningen som kom noen dager etterpå?

– Jeg opplever unnskyldningen litt sånn halvveis siden hun fortsatt er opptatt av tonen i det vi sier. Jeg synes det bør være takhøyde for en tøff debatt i akademia, men jeg burde kanskje latt være å bruke ordet «bestillingsverk» om jeg hadde vært bevisst nok på hvor sensitivt det er.

Når Nøland får vite at Anne Borg spurte Norsk Industri-sjef Knut E. Sunde til råds før hun sendte debattinnlegget til Dagens Næringsliv, sier han:

– Det er jo hakket mer interessant enn det som har kommet fram før. Det virker som om Anne Borg er opptatt av å tilfredsstille Norsk Industri. Det er viktig for henne at Norsk Industri er fornøyd.

Dette svarer Anne Borg:

Adresseavisen sendte en rekke spørsmål til Anne Borg mandag kveld. Her er svarene:

– Det kommer fram at du spør Knut Sunde i Norsk Industri om du «gir et tydelig nok signal» før du sendte innlegget til DN. Hvorfor spurte du om det?

– I innlegget mitt ønsket jeg å klargjøre at ordbruken og formen i saken i DN sto for forskernes regning, og at jeg ønsket et debattklima basert på faglige vurderinger og perspektiver. Jeg lurte på om dette kom tydelig frem.

– Hvorfor var det så viktig å få tilbakemelding fra NHO før du sendte innlegget?

– Norsk Industri reagerte, i likhet med meg, på ordbruken i nyhetssaken i DN. Jeg ønsket å informere om hva jeg tok opp i innlegget før det sto på trykk. Hensikten med innlegget mitt var å få frem at ordbruken og formen i nyhetssaken sto for forskernes regning, og oppfordre til et godt og respektfullt debattklima. Jeg ønsket tilbakemelding på om det kom tydelig frem.

– Du skriver også at du er klar over at du får ytringsfrihetskritikk, men at du må tåle det. Kan du si mer om hvordan du tenkte?

– Diskusjon og debatt er en viktig del av samfunnsoppdraget til NTNU, men mange opplever at ytringsklimaet har blitt tøffere. Jeg er oppriktig opptatt av å få frem behovet for et godt og respektfullt debattklima i faglige diskusjoner. Det var også hovedgrunnen til at jeg skrev innlegget. Så har dette budskapet blitt oppfattet som et forsøk på å begrense ytringsfriheten, og i ettertid ser jeg at denne debatten er berettiget. Våre forskere kan uttale seg på den måten de mener er best, og jeg beklager at jeg kritiserte ordbruken til forskerne.

– I meldingene, som allerede er publisert i Universitetsavisa, ser det ut til at du har diskutert dine ansatte med utenforstående. Hva er din kommentar til det?

– Det har jeg ikke.

– Du skriver på SMS til Sunde blant annet at du skal følge opp når JN kommer fra Dubai. Syns du det er rett å ta dette opp med en ekstern?

– Jeg så i etterkant at jeg burde kontaktet de to forskerne før innlegget ble publisert, og dette var en henvisning til at jeg skulle følge opp med et møte i Trondheim.

– Du skriver også at «han er aktiv på sosiale medier. Akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen her i tillegg». Hva mener du med det?

– Dette var svar på en SMS der Sunde trekker fram Norsk Industris etikkregelverk til inspirasjon, som han skriver. Mitt svar er for å presisere at en akademisk institusjon ikke kan bruke samme regelverk som Norsk Industri.

– Var det du som først tok kontakt med NHO og Norsk Industri?

– Etter å ha lest nyhetssaken i DN tok jeg kontakt med Norsk Industri og NHO, ved Anniken Haugli. Formålet var å klargjøre at ordbruken og formen i saken i DN sto for forskernes regning.

- Latterliggjør rapporten

Direktør i Norsk Industri Knut Sunde forteller at det var Anne Borg som tok kontakt og sendte ham utkastet uten at han ba om det.

- Jeg gjør ledelsen obs på hva vi ser og hører. Så er det opp til rektor hva hun gjør. Det har ikke jeg noe med, skriver han i en melding til Adresseavisen.

Knut E. Sunde, direktør i bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri FOTO: TONE BUENE / NORSK INDUSTRI

- Men temaet startet med at forskeren latterliggjør en rapport fra et anerkjent konsultantselskap uten at han da satt med rapporten. Og han stempler oppdragsgiverne, skriver Sunde videre.

TIRSDAG

Alltid oppdaterte nyheter på [adresse.no](https://adresseavisen.no)

facebook.com/
adresseavisen

twitter.com/
adresseavisen

instagram:
adresseavisen

Adresseavisen mener

Mehl må forklare seg i Stortinget

Justisminister Emilie Enger Mehl (Sp) må snarest redegjøre for NSM-skandalen i Stortinget. Det er mange ubesvarte spørsmål knyttet til saken der en offentlig etat har tatt opp et ulovlig, privat lån.

Sofie Nystrom, direktøren for Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), gikk av på dagen sist fredag da en ulovlig låneavtale på 200 millioner kroner ble kjent. NSM har tatt opp et privat lån hos mangemillionær John Fredriksens eiendomsselskap. Lånet ble tatt opp i forbindelse med leie av lokaler på Fornebu i Oslo. Lånet gikk til sikkerhetstilpasninger av bygget, IKT-utstyr og møbler. Men lånet er ulovlig. Staten kan ikke ta opp private lån. Det er bare Stortinget som kan gi bevilgninger til statens utgifter. Det ureglementerte lånet kom for en dag da NSM varslet at de på neste års statsbudsjett trengte ekstra penger til å betjene renter og avdrag på lånet.

Renten er dessuten på skyhøye ti prosent

Saken er ikke til å tro. Det er som om politiet skulle ha tatt opp et privat lån for å kjøpe nye pc-er, kontorstoler og kaffe-maskin. Lånet har i tillegg

svært ugunstige betingelser, renten er på skyhøye ti prosent. Uavhengig om inngåelse av lånekontrakten beror på kunnskapsmangel eller var en bevisst omgåelse av loven, nå må våre oppsparte midler – oljepenger – brukes til å innfri lånet på 200 millioner kroner. Penger som politikerne aldri har bestemt at vi skal bruke.

Men hvordan kan det ha seg at Justisdepartementet ikke oppdaget lovbruddet? Her er det ord mot ord mellom Mehl og daværende direktør Nystrom. Nystrom hevder departementet ble orientert om leieavtalen med såkalt innebygd finansiering. Mehl hevder avtalen ble forstått som en tilbakebetaling gjennom husleien, og ikke som et privat lån. De sprikende tolkningene viser behovet for klargjøring. Hvis NSM-lånet er så oppsiktsvekkende, hvordan kunne det gå under radaren? Har det skjedd tidligere? Kan det bety at andre offentlige instanser kan ha gjort noe lignende? Justisministeren har det politiske ansvaret for at loven følges og må redegjøre for saken i Stortinget. NSM er en viktig instans som er avhengig av vår tillit. Skandalen svekker dessverre tilliten.

Lilleleder

Årets Ap-navn

Det mest søkte navnet i Norge på Google i 2023 var Reilulf Steen, melder søketjenesten. Ap-politikeren som spilles av Jan Gunnar Røise i en viss tv-serie på NRK, kom foran både Emma Steinbakken og Andrew Tate. Makta rår, som det heter.

Rektor Anne Borg på NTNU er i hardt vær etter et leserinnlegg i Dagens Næringsliv der hun kritiserte ordvalget til to av NTNUs forskere. Foto: KIM NYGÅRD

**Midt-Norges
frie stemme**

Adresseavisen er sertifisert som Miljøfyrtårn

Sjefredaktør:

Kirsti Husby

Nyhetsredaktør:

Erlend Hansen Juvik

Utviklingsredaktør:

Christer Solbakk Johnsen

Prosjektredaktør:

Sondre M. Alvær

Politisk redaktør:

Siv Sandvik

Adm. direktør:

Tove Nedreberg

Kontakt redaksjonen

Vi trenger din hjelp til å varsle, avsløre, debattere og dele opplevelser.

Ring oss på telefon **464 07200**

SMS: Kodeord TIPS | tips@adresseavisen.no

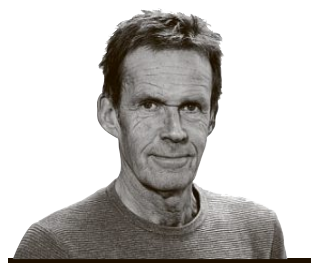
Hver måned belønner vi beste tips med inntil 10 000 kroner.

«Ingen av oss velger selv hvor vi blir født og hvem foreldrene våre blir, men vi har mulighet til å påvirke vår- og våre etterkommeres fremtid»

Kronikk side 33-34

Hun sa unnskyld, men vil det hjelpe?

Hun angrer og har sagt unnskyld. NTNU-rektoren fikk likevel en dyp ripe i lakken da hun kjefte på to forskere på Gløshaugen.

Kommentar

Trygve Lundemo

Kommentator
trygve.lundemo@
adresseavisen.no

Rektor Anne Borg på NTNU har skapt sterkt engasjement de siste dagene. Det begynte – for å si det enkelt – med en diskusjon for og mot kjernekraft. Ganske kjøpt ble det en diskusjon om noe annet: Har Borg forstått at hun leder et universitet der forskerne – innenfor den akademiske ytringsfrihetens vide rammer – har full frihet til si det de vil?

Hun skrev et leserinnlegg i Dagens Næringsliv som tydet på at svaret på spørsmålet er nei. Innlegget ga inntrykk av at hun verken forsto forskernes frihet eller hva slags rolle en universitetsrektor har.

Etterpå har Borg riktignok sagt unnskyld og beklaget det hun skrev, men saken ruller videre i høy fart. Sivert Bjørnstad (Frp) stiller spørsmål til forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch (Sp). Han er bekymret for at vi får «en samfunnsdebatt som er smalere, mindre opplyst, og mindre basert på fakta».

Fredag kommer saken opp i et ekstraordinært styremøte på NTNU. Foreløpig vet vi ikke om møtet blir åpent for allmennheten, slik NTNUs styremøter

vanligvis er. Det vil vekke oppsikt hvis styret lukker dørene til et møte som skal handle om ytringsfrihet. Da har NTNU et enda større problem med ytringsfriheten enn leserinnlegget til Anne Borg.

Aksel Tjora er en av de fremste kritikerne hennes. Han er professor i sosiologi og en av tre styremedlemmer som representerer de vitenskapelig ansatte. Det var de tre som tok initiativet til det ekstraordinære styremøtet.

– Det kom som et stort sjokk, sier Tjora til Adresseavisen om hvordan han reagerte da han fikk vite om bakgrunnen for leserinnlegget. Han mener teksten er svært problematisk i seg selv. I tillegg viste det seg at Anne Borg hadde tett kontakt med NHO og Norsk Industri før hun sendte innlegget til Dagens Næringsliv.

Universitetsavisa har gjengitt SMS-ene mellom Borg, viseadministrerende direktor Anniken Haugli i NHO og Knut E. Sunde, som er direktør i Norsk Industris bransje- og industripolitiske avdeling.

Det som gjør SMS-ene så pinlige for Anne Borg, er at NHO og Norsk Industri er to av oppdragsgiverne bak rapporten som

startet alt bråket.

NHO, Norsk Industri og Fornybar Norge ba analysebyrået Rystad Energy om å utrede kjernekrafts framtid i Norge. Rystad Energy fastslo ganske tydelig at kjernekraft ikke er svaret på energibehovet i Norge de to neste tiåra.

Omtrent samtidig kom en rapport fra to forskere på NTNU, Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland. Rapporten hadde nøyaktig samme tittel som analysen fra Rystad Energy, «Kjernekraft i Norge».

Nøland, som er førsteamanuensis i energiomforming på NTNU, og Hjelmeland, som er postdoktor på det samme området, kom til en helt annen konklusjon enn Rystad Energy. De mener fakta taler for at kjernekraft absolutt har ei framtid her i landet.

Dagens Næringsliv intervjuet de to NTNU-forskerne. De sa at «dessverre ser det ut til at Rystad Energy har levert et bestillingsverk». Og at «det er trist at norsk energipolitikk skal la seg påvirke av partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt» av oppdragsgiverne.

Ord som «bestillingsverk», «partsinnlegg» og «påvirkning kjøpt og betalt» er sterke saker. De to forskerne har også delvis beklaget ordbruken i intervjuet. Men uttrykkene er trygt innenfor ytringsfrihetens grenser. Når forskere mener dette, må de selvfølgelig få si det i et avisintervju.

Anne Borg mente likevel noe annet, i hvert fall de første to, tre dagene. Etter tett kontakt med to av Rysstad Energys oppdragsgivere refset hun de to forskerne. Hun skrev at de

brukte karakteristikk hun som rektor ville ta sterkt avstand fra. Hun kritiserte dem for «en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU».

Men skal en rektor «stå inne for» det forskere sier i samfunnsdebatten? Nei. En rektor skal la forskere si det de mener.

Rektoren kan selvfølgelig være uenig i en del av det forskere sier, men det hører ingen steder hjemme å rykke ut og korrigere ordvalget deres.

Mange, også utenfor NTNU, reagerte sterkt på leserinnlegget. «Hun trakk ordentlig i salaten», skrev Aftenposten på lederplass. Enda mer sviende er kritikken fra Anine Kierulf i et intervju med Universitetsavisa. Hun mener Anne Borg «ikke har tenkt over eller forstått helt hva et universitet er».

Kierulf er ekspert på ytringsfrihet og førsteamanuensis ved Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo. Hun ledet dessuten arbeidet med rapporten om akademisk ytringsfrihet som kom i fjor.

Borg viste til denne rapporten da hun i leserinnlegget etterlyste «en sunn ytringskultur». Kierulf mente hun burde lese nøyere.

Kanskje gjorde Anne Borg det. Fredag sa hun i hvert fall til Khrono at «jeg har reflektert og ser at debatten som kom i etterkant av innlegget mitt er helt berettiget». Hun beklaget at hun kritiserte forskernes ordbruk og tilføyde at de er i sin fulle rett til å si hva de mener.

Hvis NTNUs styre åpner dørene når de diskuterer saken fredag, får vi vite om unnskyldningen hjalp.

Kundeservice

Kundesenter: kundeservice@adresseavisen.no
www.kundeservice.adressa.no
Telefon: 464 07200

Åpningstider:

Annonse: mandag- fredag: 09.00-15.00
Abonnement: mandag-fredag: 08.00-16.00

Adresseavisen holder til
i Ferjemannsveien 10 ved Bakke bru.

Bli abonnent

Adressa Komplette: Papiravis mandag - lørdag og digital tilgang. kr 499,- pr. måned.

Adressa Helg + Digital: Papiravis fredag - lørdag og digital tilgang. kr 359,- pr. måned.

Adressa Digital: Digital tilgang. kr 269,- pr. måned.

Adressa Ung: Digital tilgang* kr. 99 pr. måned.

Digital tilgang: Dagens avis i eAdressa kl. 22.00 kvelden i forveien, tidligere utgivelser og Pluss-innhold. Kan deles med inntil tre familiemedlemmer. *Familiedeling gjelder ikke Adressa Ung

Gå til www.kundeservice.adressa.no for å bli abonnent.

Ingen bindingstid. Du sier selv opp.

Spørsmål om annonsering

Adresseavisen hjelper deg gjerne, og kan tilby alt fra rådgiving og produksjon til publisering og måling av effekt – både i egne og eksterne mediekampanjer.

Ta gjerne kontakt med oss:
Privat: Tlf. 464 07200
Bedrift: Tlf. 413 94 545
Produksjon: Tlf. 928 37 849

Storm mot NTNU-rektoren

Nå blir saken tatt opp i Stortinget

Rektor Anne Borg er i hardt vær etter å ha kritisert egne ansatte. Foto: MORTEN ANTONSEN

Fredag er det ekstraordinært styremøte i NTNU. Eneste sak er rektor Anne Borgs kritikk av to NTNU-forskere – og Borgs kommunikasjon med NHO i forkant av kritikken. Stortingsrepresentant er bekymret for ytringsfriheten.

»Trondheim Ytringsfrihet

NTNU-rector Anne Borg gikk ut i DN med kritikk av to NTNU-forskere, etter at forskerne hadde kritisert en Rystad Energy-rapport om atomkraft.

NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland mente rapporten framsto som et bestillingsverk og et «partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt» av Norsk Industri, NHO og Fornybar Norge.

I sitt innlegg skriver Borg at NTNU-forskerne «har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU».

I etterkant har Universitetsavisa avslørt at Borg hadde utstrakt telefon og sms-kontakt med ledelsen i Norsk Industri før hun sendte innlegget.

«Akademisk ytringsfrihet»

I en dialog mellom Borg og Knut E. Sunde, direktør for bransje- og industripolitisk avdeling i Norsk Industri, skal Borg ha fått påstander fra Sunde om at for-

skerne drev med agitasjon. Ifølge Universitetsavisa som har fått innsyn i dialogen skal Borg ha svart at «akademisk ytringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen ...»

Anne Borg har sagt at hun ikke ble påvirket av NHO, selv om hun hadde kontakt med dem før leserinnlegget. Hun har også sagt offentlig unnskyld til forskerne.

– Jeg beklager at jeg kritiserte forskernes ordbruk. De er i sin fulle rett til å si hva de mener, uttalte Borg til Khrono.no

Saken skal diskuteres på et ekstraordinært styremøte fredag 15. desember, bekrefter styreleder Remi Eriksen til Adresseavisen.

Statsråden må svare

Nå blir saken også tatt opp i Stortinget.

Sivert Bjørnstad (Frp) krever nå svar fra statsråd for høyere utdanning Sandra Borch.

Er statsråden bekymret for den akademiske friheten, og

NTNU-forskerne Martin Nødland Hjelmeland og Jonas Nøland. Foto: NTNU

særlig ytringsfriheten til forskere, sett i lys av den siste saken ved NTNU?, spør Bjørnstad i et skriftlig spørsmål til statsråden.

Sivert Bjørnstad viser til Borgs reaksjon mot forskerne og samarbeidet med NHO om hvordan Borgs innlegg ble utformet.

«Rektor Borg har i etterkant beklaget innlegget, men flere innen academia har uttrykt en bekymring for at ytringsrommet til akademikere har blitt snevret inn som følge av det.

Hvis dette stemmer står vi i fare for å få en samfunnsdebatt som er smalere, mindre opplyst, og mindre basert på fakta. Det vil være en svært uheldig utvikling, både for akademiske

tilsatte ved universiteter og høyskoler, men også for stor-samfunnet som helhet», skriver Bjørnstad.

– Den akademiske ytringsfriheten er vik-

tig, og ytringsfriheten til forskere er ekstremt viktig, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch (Sp) til Adresseavisen mandag.

Fortvilte forskere

De to forskerne er svært kritiske til håndteringen fra rektoren.

– Hun burde forsvare vår posisjon til å ytre oss, ikke dolke oss i ryggen. Vi gikk inn i en veldig kontroversiell debatt med mektige, pengesterke interesser, og det er da vi virkelig trenger støtte fra rektor, uttalte NTNU-forsker Jonas Nødland til Universitetsavisa i helga.

Styremedlemmene i NTNU som representerer de vitenskapelige ansatte har reagert sterkt på Borgs kritikk og samarbeidet med bransjeaktørene.

– Jeg er svært overrasket over rektor Anne Borgs involvering i ansatte Nøland og Hjelmeland sin offentlige kritikk av rapporten om kjernekraft fra Rystad Energy, skrev NTNU-styremedlem Axel Tjora i et innlegg i Universitetsavisa.

Aftenposten går hardt ut mot Anne Borgs håndtering av saken i en lederartikkel søndag. Avisen mener håndteringen vitner om «en manglende forståelse for både hva et universitet er og hva frie forskere er. Det er ganske urovekkende for en universitetsrektor.»

– Ytringsfriheten er ekstremt viktig

– Ytringsfriheten til forskere er ekstremt viktig, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch (Sp) til Adresseavisen, men hun vil ikke si noe om dagens betente spørsmål om ytringsfrihet for forskere på NTNU.

– Nå er det ikke min oppgave å komme med meninger om enkelte institusjoner eller enkelte ledere.

Mandag brukte Borch hele dagen på besøk hos Sintef og NTNU for å møte forskere og studenter.

– Vi styrker også vernet for den akademiske ytringsfriheten i den nye universitets- og høyskoleloven som skal behandles i Stortinget like over jul, legger statsråden til.

– Betyr det at forskere også skal kunne komme med karakteristikk av en rapport for eksempel?

– Den forskerfriheten vi er så heldig å ha i Norge, har vært med på å utvikle prosjekter, løsninger på utfordringer vi får om fem år, om ti år. Den akademiske friheten er viktig for nettopp å bruke fri forskning til ting du og jeg ikke har tenkt på, svarer hun.

STIAN WALLUM 98283751
stian.wallum@adresseavisen.no

AAGOT OPHEIM 99542014
aagot.opheim@adresseavisen.no

Sivert Bjørnstad

Sandra Borch

obs

FERSK

TYNNRIBBE
Coop Hampshire.
Ca 3,8 kg. Pr kg

129

3%
KJØPEUTBYTTE

Les ukens kundeavis

Fikk sjokk da han leste at NTNU-rektoren hadde samarbeidet med NHO

Styremedlem i NTNU Aksel Tjora krevde ekstraordinært styremøte etter rektor Anne Borgs kritikk av egne forskere. Så kom opplysningen om at Borg hadde kommunisert med NHO om kritikken. - Et stort sjokk.

Professor i sosiologi Aksel Tjora kalte inn til styremøte i NTNU. FOTO: ESPEN BAKKEN

STIAN WALLUM

📞 98 28 37 51

🕒 Publisert: 11. desember 2023 kl. 17:08

🔄 Oppdatert: 11. desember 2023 kl. 17:08

NTNU-rector Anne Borg gikk ut i [DN](#) med kritikk av to NTNU-forskere, etter at forskerne hadde kritisert en Rystad Energy-rapport om atomkraft.

NTNU-forskerne Jonas Kristiansen Nøland og Martin Nødland Hjelmeland mente rapporten framsto som et [bestillingsverk](#) og et «partsinnlegg og påvirkning kjøpt og betalt» av Norsk Industri, NHO og Fornybar Norge.

I sitt innlegg skriver Borg at NTNU-forskerne «har en retorikk og en diskusjonsform jeg ikke kan stå inne for som rektor ved NTNU».

I etterkant har Universitetsavisa avslørt at Borg hadde utstrakt telefon og sms-kontakt med ledelsen i Norsk Industri før hun sendte innlegget.

LES OGSÅ: Storm mot NTNU-rektoren: Nå blir saken tatt opp i Stortinget [+](#)

– **Alvorlig**

Ansattrepresentant i styret, NTNU-professor Axel Tjora, har reagert sterkt på det som har kommet fram.

– Det er alvorlig at rektor har valgt å følge og respondere på kritikk fra industrien mer enn å stå opp for ansatte i en slik sak. Man kan godt synes at en kritikk er i kvasseste laget, men det som ble ytret her er helt innenfor yringsfriheten. Derfor bør en NTNU-leder heller støtte kritikk framfor å forsøke å disiplinere den. Det finnes mange som er forsiktige fordi man er redd for ulike typer sanksjoner, og da er det avgjørende at lederne understøtter friheten til å uttale seg.

– **Gjorde saken enda mye verre**

I SMS-kommunikasjonen mellom Borg og direktør Sunde i Norsk Industri skriver Borg: «akademisk yringsfrihet og forståelsen av denne er en del av utfordringen...»

– **Hvordan tolker du det utsagnet fra Anne Borg i sms til Norsk Industri?**

– Det er et veldig underlig utsagn. Og det vil jeg stille spørsmål om i styremøtet. Det kan tolkes på ulikt vis. Om hun mente at noen tror de har mer frihet enn de egentlig har, så er det veldig alvorlig.

– Hva tenkte du da det kom fram at rektoren og NHO-topper hadde kommunikasjon før leserinnlegget fra Borg?

– Det kom som et stort sjokk. Rektor har ingen ting med å «å stå inne for» NTNU-forskeres utsagn. Etterpå kom det fram at hun hadde intern dialog med industrien. Det gjorde saken enda mye verre.

Anne Borg har sagt at hun ikke ble påvirket av NHO, selv om hun hadde kontakt med dem for leserinnlegget. Hun har også sagt offentlig unnskyld til forskerne.

I et nytt leserinnlegg i [Dagens Næringsliv](#) understreker Borg selvkritikken.

– Bør avholdes så fort som mulig

Før helga tok styremedlemmene Tjora, Ingrid B. Utne og Bjørn Helge Skallerud et uvanlig grep. De kalte inn til ekstraordinært styremøte.

– Denne saken er så viktig at den må opp i styret. Det er ikke alle i styret som følger dette så tett som oss vitenskapelig ansatte-styremedlemmer og det er fint om hele styret kan diskutere sakene.

– Hva vil dere diskutere med styret?

– I innkalling skrev vi at på bakgrunn av Anne Borgs kommunikasjon offentlig og med aktørene i industrien som berører to av vår ansatte innkaller vi herved til styremøte som bør holdes så fort som mulig.

– Var det kommunikasjonen med NHO-toppene som gjorde at dere krevde styremøte?

– Nei. Innblanding i seg selv er grunn nok.

– Burde lært opp NHO

Tjora mener kommunikasjonen som har kommet fram fra Norsk Industri tyder på at de har misforstått. Universitetsavisas dokumentasjon viser at Sunde blant annet skriver til Borg at:

«Nå ser vi frem til at dere går ut og kommenterer dette, ellers må vi etterlyse ledelsen».

– I bedriftsorganisasjoner er det sedvane at det er leder som uttaler seg om noe som har med organisasjonen å gjøre. Problemet er at aktørene ikke skjønner at et Universitet er en helt annen organisasjon, hvor den enkelte forsker uttaler seg uavhengig. Det kunne vært en anledning for Borg å drive voksenopplæring og sjekket om det var noen voksne hjemme i NHO og Norsk Industri. Det er det som er litt kritisk her. «Her må NTNU komme på banen» er jo en misforståelse når det er to forskere og ikke NTNU som uttaler seg. Dette kunne hun ryddet av veien.

Ny type ledere

Tjora sier det lenge har vært en bekymring i akademiske miljøer for at forskernes frihet skal innskrenkes.

– Mine kolleger rundt omkring tar kontakt fordi vår rektor har vist alvorlig tegn på dårlig rolleforståelse. Mange ser det i sammenheng med en generell utvikling i akademia. De siste 20 årene har vi fått ansattw ledere på alle nivåer. Tidligere var ledere på universitet valgte ledere – de var mer som tillitsvalgte. Nå er det ansatt profesjonelle ledere og det kan i verste fall føre til mer industri-aktige lederroller. Den bekymringen er nok en grunn til de voldsomme reaksjonene denne saken har fått.

Professor Jon Olaf Olaussen ved NTNU Handelshøyskolen mener at Anne Borg må gå av, skriver [Universitetsavisa](#).

På [Facebook](#) skrev Olaussen at «Vi har en rektor med helt feil ryggmargsreflekser, et knust akademisk kompass og et kart hun har ødelagt selv. Rektor er på feil kurs. Uten kart og med knust kompass er det ikke mulig å hente seg inn. Borg må gå.»

Han mener styret må vurdere om de har tillit til Borg.

– **Har dere ansatte-representantene diskutert om dere har tillit til Borg?**

– Vi har ikke hatt dialog om det, men det vil nok være et viktig tema i styremøtet.

Samarbeidsavtale

mellom

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet

(heretter kalt NTNU)

Org.nr. 974 767 880

og

Næringslivets Hovedorganisasjon

(heretter kalt NHO)

Org. nr. 955 600 436

Heretter også individuelt kalt «part» og sammen kalt «partene».

**Intensjonsavtale om strategisk dialog om
utdannings- og kunnskapspolitikk, med vekt på livslang læring og arbeidslivsrelevans og
temaområdet kunstig intelligens**

1. Bakgrunn

Samarbeid mellom Akademia og norsk næringsliv blir stadig viktigere for å sikre næringslivets konkurransekraft fremover. Forskning og teknologiutvikling, i tett samspill med utdanning, for å tilegne seg, implementere og ta ny kunnskap i bruk, er avgjørende for å lykkes i et kunnskapssamfunn med stadig høyere omstillingstakt. Behovet for kompetent arbeidskraft, ny kunnskap og nye løsninger er økende. Digitalisering og bruk av blant annet kunstig intelligens gir nye muligheter for næringslivet, men samtidig er det behov for innsikt, kompetanse og personell til å anvende mulighetene som de nye teknologiene gir.

Denne avtalen erstatter forrige 2-årige avtale, inngått høsten 2021. Erfaringene fra forrige avtaleperiode viser at partene kan dra nytte av hverandres kompetanse og nettverk i prosjekter med ambisjon om å øke samfunnets omstillingstakt. NTNU og NHO vil med denne avtalen videreføre samarbeidet på områder hvor partene har sammenfallende interesser og synspunkter. I tillegg ønsker partene å styrke samarbeidet spesifikt innen temaet kunstig intelligens, da partene mener at dette området vil ha særskilt betydning for næringslivets utviklings- og omstillingsevne fremover.

2. Formål og ambisjon

Med denne intensjonsavtalen ønsker avtalepartene å fokusere på aktiviteter innenfor to hovedområder:

A. Strategisk kunnskapsdeling, kommunikasjon og politikkutspill der partene har felles interesser.

Partene har en intensjon om:

- gjensidig kunnskapsdeling og utveksling av rapporter og analyser med relevans for nærings-, utdannings-, og forskningspolitikk.
- å utvikle felles budskap og gjennomføre koordinerte kommunikasjonstiltak i sammenheng med viktige politiske prosesser, hvor partene har sammenfallende interesser og synspunkter.
- NHO kan bistå NTNU i å invitere utvalg av medlemsbedrifter til å delta i kartlegginger av næringslivets fremtidige utdannings-, kunnskaps- og kompetansebehov.
- NHO kan bistå NTNU i å invitere utvalg av medlemsbedrifter til å gi innspill til NTNUs kjernevirksomhet, i sammenheng med utviklingen av ny virksomhetsstrategi for 2026 – 2034. NTNU skal være ansvarlig for innhold og gjennomføring av aktivitetene.

B. Kunstig intelligens - med vekt på livslang læring og arbeidslivsrelevans.

NTNU er største partner i European Digital Innovation Hub Nemonoor – som ledes av Digital Norway. NTNU utvikler ulike tilbud innen etter- og videreutdanning innen kunstig intelligens, digital sikkerhet og high performance computing, som vil være relevante for NHOs medlemsbedrifter. NHO kan i denne sammenhengen bidra med nettverk for å sikre arbeidslivsrelevans samt støtte til Digital Norway for å øke antall bedrifter som vil benytte tjenestene i Nemonoor. NHO vil også kunne

fasilitere møter mellom NTNU og NHOs medlemsbedrifter innen ulike tematiske bransjer om medlemskap i Norwegian Open AI lab (NAIL) for potensielt forskningssamarbeid.

3. Ansvar, organisering og oppfølging

For at samarbeidet skal gi gjensidig nytte, er avtalepartene enige om å avsette tid og ressurser for å bygge gode relasjoner og strukturer. Det er viktig at arbeidet organiseres så effektivt om mulig, med minst mulig byråkrati.

Partene har i fellesskap ansvar for å realisere avtalens formål og ambisjon og for å sikre fremdrift og realisere leveranser i samarbeidet.

Ved NTNU har Rektor ved NTNU det overordnede ansvaret for avtalen, der oppfølging av avtalen og aktivitetene som faller inn under kapittel 2 punkt A, er delegert til Prorektor for nyskaping. Aktiviteter og prosjekter under avtalens kapittel 2 punkt B er delegert til Dekan, ved fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE).

Fra NHOs side har administrerende direktør det overordnede ansvaret for avtalen, der Avdelingsdirektør for avdelingen Kompetanse og innovasjon er ansvarlig for oppfølging, med involvering av andre relevante avdelinger og regionkontorer.

Overordnet oppfølging følges gjennom minimum 2 styringsgruppemøter i året. Styringsgruppen består av:

- Prorektor for nyskaping, NTNU
- Avdelingsdirektør kompetanse og innovasjon, NHO

4. Avtalens varighet

Avtalen løper fra høsten 2023 med en varighet på to år, med mulighet for forlengelse. Evaluering av samarbeidet og avtalens innretning, skal være tema på styringsgruppemøte våren 2025. Partene skal i fellesskap avklare muligheter og behov for å videreføre samarbeidet og planlegge for videre prosess hvis gjensidige interesser for dette.

Oslo, 20. november 2023

Signatur Anne Borg

Signatur Ole Erik Almlid

